

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26—
za pol leta " " 13—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20—
za pol leta " " 10—
za četrt leta " " 5—
za en mesec " " 1-70

Za pošlj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

Inserati:

Enostop. petivista (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrista à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Upravišškega telefona štev. 188.

Vatikan in Kvirinal.

Rim, 10. marca.

Sporočil sem Vam o velikih demonstracijah, ki jih je framonstvo priredilo, da bi pritiskalo na Giolittijevo vlado ter jo tiralo v tak boj proti cerkvi, kakor se je razvil na Francoskem. In vsak način hočejo framonci iz Giolittija narediti Clémenceaua, a ne morejo iz enostavnega vzroka, ker bi Giolitti takoj padel, ako bi stegnil svojo roko proti cerkvi.

Prirejane demonstracije so imele celo nasproten vspeh, kajti polastili so se jih republikanci in anarhisti, ki so iz protiklerikalne demonstracije naredili protimonarhično manifestacijo. Vtis na vlado je bil ta, da je sedaj zanjo najbolje, če si išče prijaznosti in zaslonbe pri katoliško-mislečih volivcih, ki so edini pošten javen red vzdržujoč element v Italiji.

Papeštvo in kraljestvo se morata na ta način nužno približati, kar je tem ložje, ker Pij X. od začetka ni kazal nobene animoznosti proti kraljestvu in se je izogibal vsega, kar bi položaj poostrižilo.

Zdaj je bil v Rimu škof Bonomelli iz Cremona, ki dela nekako zvezo med Vatikanom in Kvirinalom. Bonomelli je bil izdal neki pastirski list, v katerem je obravnaval vprašanje o ločitvi cerkve od države na tak način, da ga Apostolska stolica ravno glede na tedanje dogodke v Franciji ni mogla odobriti. Pij X., nekdanji škof v Mantovi, je oseben prijatelj Bonomellijev, in kakor mu je bilo težko, tedaj zavrniti nazore Bonomellijeve, tako je zdaj ljubeznjivo sprejel svojega starega prijatelja, ko se mu je prišel pokloniti v Rim.

Bonomelli je ustanovil društvo za podporo italijanskim izseljencem z zavetiščem pri Simplonu. K otvoritvi je prišla kraljica-vdova, ki jo je Bonomelli počastil s posebnim nagovorom. V Rimu je Bonomelli, prišedši iz Vatikana, vrnil kraljici-vdovi obisk, in naznanil papežu, da mu je dal italijanski kralj 5000 lir za njegovo zavetišče pri Simplonu. Sveti oče je Bonomelliju dejal, da naj kralja zahvali. Nato je šel Bonomelli v Kvirinal, kjer sta ga kralj in kraljica častno sprejela in se je pogovarjal z odličnimi italijanskimi državniki.

Seveda Bonomelli nima od papeža nobene diplomatske naloge, saj dobri starček ki živi le svojim študijam in človekoljubnim ustanovam tudi ni mož za diplomacijo. A ravno to približevanje na nepolitičnem karitativnem in socialnem polju kaže, da hočejo na obeh straneh ogladiti dosedanje ostrine. Pred petimi leti bi bilo kaj takega naravnost izključeno.

Še neka druga stvar se je na tihem izvršila. Rimska državna univerza ni imela doslej posebne stolice za krščansko arheologijo. Že rajnemu De Rossiju so ponujali to stolicu, a on je dosledno odklanjal to častno ponudbo, ker ni mogel kot papežev pristaš vstopiti v

državno službo. Pred štirinajstimi dnevi je pa na Sapienzi imel svoje prvo predavanje novi profesor za krščansko arheologijo, in to je — ravnatelj papeževega egiptovskega muzeja v Vatikanu — Orazio Marucchi. Marucchi je jako delaven član katoliškega društva Circolo di San Pietro, ki stori jako mnogo za povzdigo katoliške zavesti v Rimu in v okolici in vzdržuje nekaj dobroteljskih ustanov; on je tudi odbornik društva »Collegium cultorum Martyrum«, ki skrbi, da se vrše znanstvena predavanja o katakombah in krščanski arheologiji ter dostojno praznujejo obletnice mučnikov. Marucchi je laik, a ga dobiš pri vsaki katoliški akciji med najdelavnejši udeležniki. Posebno ga cenijo kot predavatelja, in vsakokrat pride s kako novo zanimivostjo iz svoje vede. Nedavno sem slišal v Cancellarii pri zborovanju »Papeškega arheološkega društva« njegovo predavanje o judovskih katakombah v Rimu, predavanje jasno, poljudno in globoko, ki kaže, kako je mož doma v tej stroki.

Marucchi bo obdelal krščansko arheologijo v dveletnem tečaju. V uvodnem predavanju se je javno zahvalil učnemu ministrstvu za ustanovitev te stolice. Jasno je, da ravnatelj papeževega muzeja ni sprejel državne profesure brez vednosti papežev. To na videz brezpomembno dejstvo je vendar načelno največje važnosti.

Katoličani bi pri prihodnjih volitvah že radi nastopili kot katoliška stranka. Že v sedanjem državnem zboru jih je nekaj, ki so izvoljeni na katoliški program. V Vatikanu pa sedaj goje še upravičene pomisleke proti temu, kajti v sedanjih razmerah, ko vendar še ni prišlo do sprave med papežem in kraljem in ko obstoje še vse krivice, ki jih je država storila cerkvi, bi bila katoliška stranka v zbornici v največjih zadregah in bi tudi papeža spravila v zadrego.

Zato pa iščejo neko drugo pot. Katoličani izdelajo za bodoče volitve samo socialni program in tudi nastopijo le kot ljudska socialna stranka, ki se za enkrat še nič ne vtiha v razmerje med Vatikanom in Kvirinalom. V Florenci je sedež velike organizacije »Unione popolare«, ki ima v roki bodoče volitve.

V Rimu dobro napreduje katoliški list »Corriere d'Italia«. Ob novem letu so ga povečali, tako, da uspešno konkurira z drugimi dnevniki. Smer lista bi po naše imenovali krščansko-socialno. Med tem, ko je »Osservatore Romano« oficijozno glasilo Vatikana, je pa »Corriere« čisto neodvisno ljudsko in politično glasilo, ki krepko seka na vse strani. Ko bo za njim stala velika organizacija, bo list imel brez dvoma veliko veljavo v Italiji.

NAGODBENA POGAJANJA.

Vojaške koncesije.

Budimpešta, 14. marca. Vest nekega dunajskega lista, da si hočejo Mažari za ceno

dolgotrajne nagodbe priciganiti mažarske grbe in zastave v armadi, je mažarske kroge neznansko spekla. Vsi budimpeštanski listi dementirajo, toda vsi le v enem smislu, da vojaška vprašanja ne spadajo v okvir nagodbenih vprašanj, ampak da se morajo rešiti prej ali slej samostojno. Sedaj pa dementira celo honvedski minister Jekelfalussy. Tudi ta zelo spretno. Pripoznavna namreč, da so se vršili glede na vojaška vprašanja »zasebni«, neobvezni pogovori, ki pa niso odločilni.

Košutove misli o nagodbi.

Budimpešta, 14. marca. V »Magyar Nemzetu« izvaja predsednik neodvisne stranke, Gabriel Ugron, da ogrska vlada z Avstrijo ne more in ne sme skleniti dolgotrajne nagodbe, da ne zaveže rok prihodnjim vladam in prihodnjemu parlamentu, izvoljenemu na podlagi splošne volivne pravice. Če bi se sklenila dolgotrajna nagodba in bi se med tem izvršila izprememba na prestolu — kar je zelo mogoče — bi Ogrci ne mogli od novega vladarja doseči novih državnopravnih in gospodarskih koncesij, ker bi bili vezani na nagodbo.

Stališče vlade.

Budimpešta, 14. marca. Ministrski predsednik Weckerle in trgovinski minister Košut sta poslancem neodvisne stranke zagotovila, da bo vlada zastopala proti Avstriji stališče koaliranih ogrskih strank. Weckerle je baie izjavil, da se z Avstrijo sploh ne bo mogla skleniti nagodba, pač pa se bo doseglo sporazumljenje glede na skupnost banke. — Neodvisna glasila pišejo, da se ljudstvo na deželi dviga in zahteva samostojno carinsko ozemlje, samo desetletno nagodbo in neodvisno ogrsko banko. Znani manever!

Ogrski ministrski svet.

Budimpešta, 14. marca. 14. t. m. se je vršil ministrski svet, ki se bavil z nagodbenim vprašanjem in z železniško zvezo z Dalmacijo, ki je z nagodbo v zvezi.

USTAVNE GARANCIJE.

Budimpešta, 14. marca. Minister za notranje zadeve, grof Andrassy, je cesarju predložil tri zakonske načrte, ki naj tvorijo del takozvanih ustavnih reform. Prvi zakonski načrt razširja delokrog upravnega sodišča, drugi se tiče ustanovitve posebnega drž. sodišča za razsodbo v spornih kompetenčnih slučajih, tretji pa podaljšuje sodno oblast kraljeve kurije v volivnih zadevah. Nekateri listi so poročali, da cesar teh ustavnih garancij ne odobruje in da bo Andrassy moral demisijsko niti. 14. t. m. pa poroča ogrski korespondenčni urad, da so vesti o demisiji Andrassyja neosnovane.

KULTURNI BOJ NA FRANCOSKEM.

Pariz, 14. marca. V Villeneuve sur Mézin se je župnik v svojem stanovanju zabari-

kadiral. Orožništvo ga izkuša pognati iz župnišča.

Rim, 14. marca. Kongregacija inkvizicije je obnovila veliko izobčenje proti razkolnemu škofu Vilatte.

PASIĆ DEMISIONIRAL?

Belgrad, 14. marca. Baie je Pasić po dal 9. t. m. v kronskem svetu kralju svojo demisijo. Če je ta vest resnična, se je uresničilo, kar nam je naš srbski dopisnik nedavno poročali o nameri Pasića, ki se hoče umakniti, da se ne bi smatrala od gotove strani njegova oseba za oviro pri pogajanjih z Avstro-Ogrsko.

UMOR MINISTRKEGA PREDSEDNIKA PETKOVA.

Sofija, 14. marca. Morilec Petkova je izpovedal, da je pred dvema mesecema v Lvovu občeval z anarhisti, bil potem v Vidnu nastavljen za uradnika pri poljedelski banki, naposled pa prišel v Sofijo, kjer se je seznanil z nekim urednikom strokovnega lista za uradnike v poljedelskih bankah. Ta list se je tiskal v tiskarni »Balkanske Tribune«, kjer so se že dalj časa menili o tem, kako Petkova umoriti. Morilec pravi, da se je sam ponudil za krvniško delo. Morilec priznava, da je načrt, kako umoriti ministrskega predsednika, najprvi skoval glavni urednik »Tribune«, Ikonov. Zarotniki so povečini radikalni dijaki; bolgarski dijaki, ki so se vpisali na srbsko vseučilišče v Belgradu, so že pred tednom vedeli za namero, umoriti Petkova.

Dunaj, 14. marca. Sofijska policija je obvestila dunajsko policijo, da sta dva zarotnika, diaka Spanirov in Rovlas, zbežala na Dunaj. Dunajska policija in marljivo išče.

Berolin, 14. marca. »Vorwärts« poroča iz Sofije, da se ni bati preobrata v Sofiji, ker sta policija in vojaštvo dobro organizirana, oblasti pa zvesto udane knezu.

RUSIJA.

Desnica.

Peterburg, 14. marca. »Novoje Vremja« grajaio v članku, ki najbrž pohaia iz Stolypinovih krogov, postopanje dume, ki ni izvolila v predsedstvo nobenega člana monarhistične desnice, ki šteje 100 poslancev. Pravičnost in navadni parlamentarni takt zahtevata, da se določi za tako močno stranko, kakor je desnica, mesto v tajništvu dume, da je stranka poučena o dnevnem redu in o poslovanju dume ter da se lahko po tem uravnava svoje delovanje. Ruska opozicija se je prejšnje čase naslanjala na razsodnost in pravičnost, sedaj pa kadeti apelirajo na poulično druhal. Ker je opozicija postopala proti desnici nasilno, se je sama obsodila na smrt: vlada je sicer ne misli razpustiti, toda дума bo izgubila polagoma ves ugled pred civilizovanim svetom.

LISTER.

Povest iz zunanjega ministrstva

Angleški spisal C. Doyle.

(Konec.)

Prvega oktobra se je imela torej končno podpisati pogodba. Zjutraj sem častital gospodu Ottonu, da je srečno končal svoje delo. To je bil majhen, bled pritlikavec, jako uren in nervozen; a bil je zdaj tako vesel svojega uspeha, da ni mogel sedeti mirno, ampak je letal po sobi, klepetal in se smejal, a jaz sem sedel v kotu na blazini, kakor sem se bil naučil v Jutrovih deželah. Nenadoma je prišel sel s pismom, ki so ga poslali iz Pariza. Gospod Otto ga je pregledal in, ne da bi rekel kako besedo, so se mu začela kolena šibiti in padel je nezavesten na tla. Stelkel sem k njemu in ravno tako sel in sva ga nesla na zof. Videti je bil, kakor mrlič, toda še sem lahko čutil pod svojo roko utripanje srca.

»Kaj pa je to?« sem vprašal.

»Ne vem,« je odgovoril sel. »Gospod Talleyrand mi je rekel, naj hitim, kakor ni še nikdo hitel, in naj izročim to pismo v roke gospoda Ottona. V Parizu sem bil včeraj opoludne.«

»Vem, da zaslužim za to grajo, toda nisem se mogel premagati, da ne bi pogledal v pismo, ki sem ga potegnil iz brezčutne roke gospoda Ottona. Moj Bog! Kakor bi me bila strela zadela! Omedlel nisem, toda sesedel

sem se poleg svojega šefa in zajokal. Bilo je samo malo besed, toda povedale so nama, da je Egipt izpraznila naša vojska že pred enim mesecem. Cela naša pogodba je bila torej zastoj in premislek, ki je dovedel naše sovražnike do tega, da so nam dovolili ugodne pogoje, je izginil. Dvanajst ur pozneje bi bilo vse eno. Toda zdaj pogodba še ni bila podpisana. Odpovedati bi se morali rtu Dobrenas. Zdaj, ko smo izgubili Egipt, nismo imeli ničesar, kar bi jim dali v zameno.

Toda mi Francozi se ne damo lahko pobiti. Vi Angleži napačno sodite o nas, ako mislite, da smo slabotne in babje narave zato, ker kažemo svojo razburjenost, katero vi prikrivate. Ne morete čitati svoje zgodovine in bitij teh misli. Gospod Otto se je kmalu zavedel in posvetovala sva se, kaj nama je storiti.

»Zastoj nadaljujemo, Alfonz,« je rekel. »Anglež se bo smejal, ako ga poprosim, da naj podpiše!«

»Pogum!« sem zaupil in nenadoma mi je šinila neka misel v glavo. — »Kako pa veva, da Angleži že vedo o tem? Mogoče podpišejo pogodbo, predno izvedo o tem.«

Gospod Otto je poskočil z zofe in se mi vrgel v naročje.

»Alfonz!« je zavpil, »vi ste me rešili! Zakaj bi pač vedeli o tem? Naše poročilo je dospelo iz Toulona v Pariz in od tam naravnost v London. Njihova pridejo po morju skozi gibraltarsko ožino. V tem trenutku je neverjetno, da bi v Parizu vedel kdo o tem razum Talleyranda in prvega konzula. Ako ohraniva svojo tajnost, mogoče še doseževa, da podpišejo pogodbo.«

»Ah, gospod, ne morete si predstavljati grozne negotovosti, v kakršni sva preživela dan. Nikdar, nikdar ne pozabim onih počasnih ur, ki sva jih predsedala skupaj, ko sva skočila po koncu pri vsakem najmanjšem krik, boječ se, da ni to prvi znak radosti, ki bi jo to poročilo povzročilo v Londonu. Kar se tiče mene, sem račel ven, da srečam nevarnost, kakor bi jo pričakoval doma. Odšel sem torej proti večeru in hodil semtertja. Bil sem v borilnici gospoda Angela, v boksarskem salonu gospoda Jacksona, v klubu of Brooks in v predsobi poslanske zbornice, toda nikjer nisem šel nikakih novic. Še to je bilo mogoče, da jih je Milord Hawkesbury ravno tako dobil kakor midva. Stanoval je v Harley Street in tam se je imela končno podpisati pogodba tisti večer ob osmi uri. Prosil sem gospoda Ottona, naj izpije dva kozarca burgundca, predno je šel, bal sem se namreč, da bi njegov prepadli obraz in njegove tresoče roke ne vzbudile suma v angleškem ministstvu.

»Peljala sva se torej skupno v poslaniški kočiji okoli osme ure. Gospod Otto se je podal sam k ministru, toda kmalu je prišel zopet ven pod pretezo, da gre po svoj portfelj, in lica so mu kar žarela, ko mu je pravil, da je vse dobro.

»Ničesar ne ve,« je šepetal. »Ah, da bi le že minulo prihodnje pol ure!«

»Dajte mi znamenje, kadar bo končano,« sem rekel.

»Zakaj?«

»Ker vaju dotlej ne bo motil noben sel. Jaz vam obljubljam — jaz, Alfonz Lacour.« Stisnil mi je roko z obema svojima.

»Opravičil se bom in prestavil eno svečo z mize na okno,« je rekel in odhitel v hišo, a jaz sem čakal poleg kočije.

Da, ako bi si mogla le to zagotoviti, da naju ne bo nikdo motil pol ure, pa je vse dobljeno. Komaj sem začel sestavljati svoj načrt, sem zagledal, da se hitro približujeta dve lučici v kočiji v smeri od Oxford Street. Ah, ako bi to bil sel! Kaj bi pač mogel storiti? Pripravljen sem bil, da ga ubijem — da, celo ubijem, rajne nego bi pustil, da nama pokvari v zadnjem trenutku celo delo. Na tisoče jih je umrlo, da so dosegli slavno vojsko. Zakaj bi naj ne umrl eden, da se doseže slaven mir. In ako bi me pognali na morišče? Žrtvoval bi se bil za svojo domovino. Okolu pasu sem imel pripet majhen turški nož. Roko sem imel na njegovem držaju, ko je pridrdrala kočija, ki me je tako prestrašila, srečno do mene.

Toda zgodilo se je nekaj drugega. Moral sem biti pripravljen. Pred vsem ne smem kompromitirati poslaništva. Zapovedal sem najinemu kočijažu, naj se odpelje in sem najel izvoščeka. Potem sem se domenil z izvoščekom in mu dal cekin. Razumel je, da ima važen opravke.

»Ako storite, kar vam porečem, dobite še en cekin,« sem rekel.

»Že velja, gospod,« je rekel in obrnil svoje počasne oči name brez vsakega sledu razburjenosti ali radovednosti.

»Ko vstopim še z nekim gospod v vašo kočijo, boste naju vozili semtertja po Harley Street; toda pokorni morate biti le mojim poveljem. Ko izstopim, zapeljte mojega gospoda tovariša v Watier's Club v Bruton Street.«

PRESEDNIK DUME.

Peterburg, 14. marca. Predsednik dume, Golovin, je formalno izstopil iz stranke kadetov, ker mora kot predsednik biti popolnoma nepristranski.

Opozicija.

Peterburg, 14. marca. Člani opozicije v dumi so sklenili, da bodo po vladni izjavi, katero bo prebral ministrski predsednik Stolypin, predlagali, naj se brez debate preide na dnevni red. Temu sklepu kadetov, socialnih revolucionarcev in delavske stranke so se upirali socialni demokrati, ki hočejo, naj se o vladni izjavi vrši debata. Nato so socialni revolucionarji predlagali, naj se opozicija socialnih demokratov zlomi s tem, da se v dumi predlaga konec debate, še predno se bodo socialni demokrati oglasili. Če pa to ne bo imelo nobenega vspeha, bodo vsi člani leveice zapustili dvorano, da bo predsednik primoran, zaključiti zasedanje.

Nemiri.

Jelisavetgrad, 14. marca. Ker so revolucionarji ubili nekega člana reakcionarnih črnih stotnij, so stotnije priredile ob priliki pogreba svojega člana pogrom. Uradno se o pogromu poroča, da so črne stotnije pobile nekaj šip in nekaj judov ranile. Policija je kmalu napravila red. Najbrž ni vse tako neznanstveno, kakor poročajo uradno, gotovo pa tudi ne tako grozno, kakor poročajo judovski listi.

Volilni boj.

(Izvrševalni odbor narodno - napredne stranke) je imel včeraj sejo. Imenuje se cela vrsta narodno-naprednih kandidatov za Ljubljano. Prihodnje nedeljo bodo v »Mestnem domu« gospodje magistratovci menda definitivno postavili kandidata za Ljubljano, ako ga do takrat — dobe.

(Volivni okraj Trebnje, Mokronog, Krško, Kostanjevica). Raznim vprašanjem odgovarjamo: Zvrševalni odbor je ponudil kandidaturu v tem okraju najprej gospodu veleposestniku Slavku Ravniharju. Odlični zaupniki so to z veseljem pozdravili, toda gospod Ravnihar je že tri tedne pred shodom zaupnikov kandidaturu odklonil in zato je bil zvrševalni odbor primoran, poiskati drugega. Veseli nas iskreno, da vkljub ti odpovedi naši somišljeniki v svojih izjavah kažejo, kako cenijo gosp. Slavka Ravniharja in kako vseč bi jim bila njegova kandidatura. Zaupanje, ki ga izražajo njegovi osebi, nam je porok, da bo tudi v tem okraju misel naše S. L. S. porazila vse nasprotnike.

(Izjava.) »Notranjec« je pisal v št. 10. z dne 9. marca med drugim: »Dr. Žitnik je izjavil na javnem shodu, da je Lož — sekret.« Ker je trdil urednik »Notranjca«, g. dr. Gregor Jerjav, da je menda Žitnik te besede govoril na shodu v Trnovem, obrnili smo se na ugledne osebe v trnovski občini ter prejeli naslednjo izjavo: »Ker trdi »Notranjec«, da je dr. Žitnik govoril »Lož je — sekret«, izjavljamo podpisani, da je to poročilo v »Notranjcu« čisto navadna laž, kar so pripravljene tudi pri sodišču pričati, da namreč gosp. dr. Žitnik ni govoril teh besed.« — Trnovo, 14. marca 1907. — Mih. Dovgan, J. Ravnikar, Janez Hrovat, A. Zajec, A. Grli, Josip Vičič, A. Vičič, J. Cetin, J. Zidar, J. Penko, J. Jenko, Jož. Tomažič, Ivan Dovgan, Ivan Boštjan, Pr. Valenčič, A. Celigoj, G. Adamec.

(Iz Strug pri Dobropoljah) se nam piše: V torek popoldne je imel deželni poslanec Fr. Jaklič pri »Prbežarju« volivni shod. Zbralo se je okoli 100 mož, kar je veliko za našo občino. Poslušalci so z zanimanjem sledili govorniku. Za njim sta govorila še dva govornika in toplo priporočala njegovo kandidaturu, ki je bila potem soglasno sprejeta.

(Shod na Zidanem mostu.) Poroča se nam: Včeraj, dne 14. marca je na Zidanem mostu »Narodna napredna stranka« izbrala kandidata za državni zbor. Pripeljalo se je

okoli 40 oseb, največ je bilo Rajhenburžanov pod vodstvom stolovniškega Kuneja, ki je bil iz vseh treh sodniških okrajev na tem zborovanju, če se ne motimo, edini župan. V spremstvu teh narodnjakov je bilo nekaj Bizeljancev, Sromljanov in nekaj učiteljev. Konec debate je bil ta, da so proglasili kandidatom gospoda Roša iz Trbovelj. Ne bo li grozdič preklislo?

Danes jutraj smo dobili iz Zidanega mosta naslednje poročilo: Na liberalnem shodu je bilo včeraj približno 200 udeležencev, tretjina delavcev, dve tretjini naših, ki so se vedli mirno. Predsedoval je Kunej iz Brežic, govoril je dr. Kukovec iz Celja. Za kandidata so dr. Kukovec in tovariši proglasili Ferdo Roša, posestnika v Hrastniku.

(Volivne shode) priredi dne 17. t. m. dež. poslanec Ivan Roškar v St. Juriju ob Ščavnici in v Ljutomeru. Kmetje, na shod! — Kmetje, le vkup, le vkup! Vam kliče »Slovenska kmečka zveza« na zborovanje dne 19. t. m. po večernicah v Konjicah. Govoril bo kmet Pišek, kandidat za državni zbor, Volivci in pristaši »Kmečke zveze«, pridite! — Za šmarski okraj bo dne 19. t. m. velik politični shod pri Sv. Roku nad Šmarjem. Pristaši »Kmečke zveze«, pridite!

(Proti Laharnarju) je včeraj »Slovenski Narod« spustil cel uvoden članek, v katerem hujska Kraševce proti njemu. Edini razlog, ki ga pozna »Narod« proti dr. Laharnarju, je ta, da je on politični uradnik, odvisen od vlade. To je pa »Narod« zamolčal, da je dr. Laharnar za slučaj, če je izvoljen, obljubil, da zapusti državno službo in se naseli med svojimi rojaki na Krasu. Tako je tudi edini razlog proti dr. Laharnarju, ki so ga mogli liberalci najti, ničev in jalov. O uradniških kandidaturah naj pa le liberalci molče. Še je znano, kako so neki liberalni mandarinčki glasovali za dispozijski zaklad v čudnih okoliščinah in kako se je vršil izreden advancement. Torej le tiho.

(Volivni shod) priredi »Sloga« prihodnje nedeljo v Rihenbergu v dvorani hotela Ličen ob 3. uri popoldne. Predstavil se bo volivcem kandidat dr. Peter Laharnar. — Cvetno nedeljo ima »Sloga« shod pri »Rebku« v Ajdovščini. — To nedeljo pa ima »pri Rebku« shod liberalna stranka.

(Volivni imenik goriškega mesta) je že sestavljen. Vseh volivcev skupaj je okrog 4500. Seveda bo vsled reklamacij število narastlo.

(Neodvisen kmet) je znani Garzarolli iz Senožeč. Ta človek se je po sijajnem shodu v Sežani v torek razkoračil ter začel zborovalcem razlagati tenstano svojo pamet. Kmetovalci, ki so stali okrog, so se mu smejali. »Ne volite uradnika, ne »farja«, ampak kmeta,« je kričal. Nekaj kmečkih posestnikov pa mu je odvrnil, kaj se on briga za te stvari, ko nima v Sežani nič opraviti. Sicer pa, da Strekelj tudi ni kmet, ampak državni uradnik, ki je mnogo bolj odvisen ko dr. Laharnar. To pa je bilo Garzarolliju preveč in je zakričal: »Kaj imate govoriti vi, ki nič nimate. Mi, ki imamo, bomo odločevali.« Razume se, da jih je mož slišal za to svojo nadutost, da se je kar izgubil izven grude. — Kmetje, vi pa si zapomnite, kaj je rekel o vas »neodvisni kmet.« Časi so minuli, ko so se dali komandirati kmetje od takozvanih »kmečkih baronov.«

(Nemški krščanski socialci v Mariboru) so postavili za svojega kandidata za mesto Maribor brivca Kurzmanna. Kako stališče bodo zavzeli slovenski volivci, se nam še ni sporočilo.

(Dr. Smodlak kandidat.) Na shodu hrvaške narodno napredne stranke v Spletu dne 10. t. m. so na željo navzočih postavili kandidatom za državnozbornske volitve dr. Smodlaka.

(Slovaške dopolnilne volitve v Pezinku) utegnejo biti ugodne. Slovaški kandidat dr. Milan Ivanka je že z uspehom prepotoval svoj volivni okraj.

* Střidesetletnico pisateljavanja Elize Orzeszko so 10. marca praznovali Poljaki s

shodi in predavanji. V »Kolku Slavistov« v Krakovu je znani literarni kritik Anton Potocki podal sliko literarnega delovanja slavne pisateljice, v gledališču je bil pred pozoriščem postavljen njen kip in ravnatelj gledališča Fr. Praczkowski je imel slavnostni govor. Tudi po šolah so predavali o njej. Gimnazijci so izdali njej na čast slavnostno knjižico.

(Napredni judje češki) zahtevajo od kandidatov, da se izreko za svobodno šolo, za ločitev cerkve od države in za razporoko.

Dnevne novice.

× Občinske volitve na Vrhniki. Danes so se vršile na Vrhniki občinske volitve v tretjem razredu. Izvoljeni so vsi kandidati S. L. S. Nasprotniki se na volišču niso pokazali, vsled česar je bila volitev hitro končana. V ponedeljek bo volil prvi in drugi razred. Jelovškovi agitirajo z vsemi sredstvi, da bi pridobili vsaj ta dva razreda. Treba si bo vse tiste, ki se bodo vsedli na agitacijo Jelovškovcev, dobro ogledati, posebno tiste, ki bodo šli pri volitvi po kostanj za Jelovška.

+ Goriški deželni zbor ima seje še ta teden, potem je zasedanje odloženo. V soboto je skoro gotovo zadnja seja. Te dni bo še obravnaval zbor o volivni dolžnosti.

V sinočnji seji je deželni odbor predložil zakonski načrt o spremembi deželnega volivnega reda. Najprvo se poviša število kmečkih mandatov za dva, en mandat dobi goriška okolica, drugega Furlanija. Nadalje se vsi splošna četrti kurija z dvema volivnima okrajema in s šestimi mandati. Glavno mesto Gorica s Furlanijo dobi tri mandate, slovenski okraji pa tri. Volitev bo direktna in tajna. Posl. dr. Gregorčič je predlagal, naj se razdelitev okrajev spremeni sledeče: I. Gorica, II. sodna okraja Kormin in Gradišče, III. Červinjan in Tržič, IV. okolica goriška, V. Ajdovščina, Sežana, Komen, VI. Bovec, Kobarič, Cerklje, Tolmin, Kanal. Ta predlog pa je laška večina odklonila. Sprejet pa je bil Gregorčičev predlog, da se iz laškega okraja izloči slovenske občine Medana, Kožbana, Biljana, Devin in Doberdob in pa Bombigov predlog, da se Ločnik izloči iz slovenskega okraja in priklipi laškemu. — Zakon je v toliko krivičen, ker ne odgovarja dejanskemu razmerju med narodnostima in pa ker sta samo dva okraja, ki pa imata po tri mandate. Vendar pa je to prvi korak naprej.

— Utonil je v torek opoldne železniški čuvaj Branje pri Dolgi nji pri Plavah na Goriškem, ko je hotel čez Sočo h kosilu. Iz rok mu je ušla vrv, za katero se je držal, in je padel v vodo. Doma je bil iz Kranjske gore na Gorenjskem. Pokopali so ga v četrtek popoldne v St. Mavru.

+ Umrl je č. g. Peter Božič, kurat v Brancu in bivši župnik v Ravneh pri Cerknem. Pogreb bo jutri, jutraj v Brancu.

+ Za novega škofa v Budjejevicah bo baje imenovan bivši vseučiliški profesor kanonik dr. Jožef Tumpach iz Prage. Gospod dr. Jožef Tumpach je poseben prijatelj Slovencev. V »Dom in Svetu« je leta 1903 in 1904 pisal temeljite sestavke o češki književnosti. On je duša velevažnemu slovstvenemu podjetju, ki izhaja kot priloga teološkemu znanstvenemu listu »Časopis katoliškega duhovništva« in ki se peča s slovensko teološko književnostjo. Gospod dr. Jožef Tumpach se je udeležil tudi drugega slovenskega katoliškega shoda v Ljubljani.

+ Delavsko zavarovanje. Odsek za delavsko zavarovanje je v zadnji seji dne 11. in 12. t. m. na Dunaju nadaljeval posvetovanja o reformi zavarovanja. Na dnevnem redu so bila vprašanja, ali naj se zakon uporabi tudi za inozemce, kako naj se izterjujejo zaostali prispevki in preskrbujejo reveži ter o razsodiščih. Izvoljen je bil poseben pododsek, da sestavi poročilo za delavski svet.

— Zvišanje vojaških plač častnikov in vojaških uradnikov. Dunajski listi poročajo, da je vojna uprava z ozirom na to, da se je z

1. aprilom izvršilo povišanje uradniških plač, sklenila povišati plače častnikov in vojaškim uradnikom. Tozadevna predloga je že baje gotova ter se predloži ministrstvu obeh deželnih bramb, da zavzameta svoje stališče. Bistvo predloge je to, da nameravajo vojaške plače prilagoditi onim državnim uradnikom tako, da se posamezni čini razdele v več stopinj. Povišanje bi potem bilo časovno po preteku določene službene dobe. Povišanje v nižjih činovnih razredih bi bilo seveda hitreje kot v višjih, najbrže po treh letih. Če se posreči vojni upravi, da pridobi za svoj načrt obe vladi, predloži tozadevno predlogo, katero vstavi v proračun za leto 1908, že prihodnjemu delegacijskemu zasedanju.

— Velika stavka pekovskih pomočnikov na Dunaju. 6000 pekovskih pomočnikov v 700 obratih je sklenilo stavkati, ker mojstri niso ugodili njihovim zahtevam.

V večini pekovskih delavnic na Dunaju se že ne dela, pač pa delajo velike tovarne kruha. Pekovski pomočniki so upali, da bo do sobote stavka končana, danes nam pa poroča naš poročevalec z Dunaja: 99 odstotkov mojstrov se je s častno besedo zavezalo, da se ne udajo zahtevam pekovskih pomočnikov. V raznih pekovskih delavnicah se je danes oglasilo še nekaj delavcev, ki bi radi delali. Raznašalci kruha so se izrekli solidarnim s pomočniki, zato se kruh po celem Dunaju nič več ne dostavlja na dom. Stavka pekovskih pomočnikov se na Dunaju že jako občuti.

— Močan potresni sunek so čutili v Sarajevu v noči od 13. na 14. marca. Prebivalce je potres vzbudil iz spanja.

— Izlet v Prago. Kakor znano, priredi se koncem meseca junija letos v Pragi peti vse-sokolski izlet. Vsled tega priredi »Slov. sokolska zveza« poseben vlak iz Ljubljane v Prago. Državna železnica je že privolila prireditvi tega vlaka, ki se odpelje iz Ljubljane v petek dne 28. junija letos. Zveza je dosegla jako znižano ceno: vožnja v tretjem razredu iz Ljubljane v Prago in nazaj stane samo 21 kron.

— Morilec žene. V Trstu je bil obsojen trgovec Anton Cillo, ki je pred štirimi meseci ustrelil na cesti svojo mlado od njega ločeno ženo, na šletno ječo.

— Umrl je na Visu hrvaški rodoljub, kanonik Zanella.

— V proslavo Simona Gregorčiča priredi škofjeljska čitalnica prihodnjo nedeljo ob polu 9. uri zvečer ljudski koncert s petim in deklamacijami. Na dnevnem redu je devet točk. Vstopnina: Sedeži 1 K, stolišča 50 v. Čisti dohodek je namenjen za Gregorčičev spomenik.

— Slovenec napisal za Ruse stenografijo. Štajerski Slovenec, bolgarski profesor Anton Bezenski, je napisal za Ruse posebno stenografijo. Knjiga je izšla v Sofiji in velja 1 rubelji 50 kopejki.

— Doktorjem modroslovja je bil promoviran na dunajskem vseučilišču gospod Josip Hacin.

— Zahteve civilnih muzikantov. Odposlaništvo »Avstro-ogrsko zveze muzikantov« se je podalo k naučnemu ministru dr. Marchetu. Obrazložili so mu neugodne razmere civilnih muzikantov nasproti vojaškim godbam in naglašali, da je naučno ministrstvo pospeševalo študij godbe. A če zapuste podpirani godci šole, pa škodujejo njihovi eksistenti vojaške godbe. Marchet je izjavil, da želi, naj bi se civilnim godcem ne dogajale krivice. Poučiti se hoče pri vojnem ministrstvu. Odposlaništvo se je podalo tudi k ministru Pradeju, ki je obljubil, da se hoče poučiti o razmerah in da bo storil, kar bo je mogel. Odposlaništvo se predstavi tudi vojnemu ministru.

— Žganju boj. Kakor se nam poroča iz Borovnice je ondi včeraj ponoči nagle smrti umrl hlapec Izidor Žagar. Bil je žganjepivec, dva dni poprej je popaval. Včeraj je pa prišel zelo pijan v gostilno J. P., kjer je zahteval četrt litra vina, katerega pa še ni vsega izpil. Šel je v hlev, zjutraj so ga pa dobili mrtvega v hlevu. Doma je bil blizu Čirknice, star okoli 30 let.

— V sveto deželo odpotujejo gg. dr. Marinko in dva usmiljena brata.

»Dobro, gospod,« je rekel zopet. Tako sem stal zunaj Milord Hawkesburyjeve hiše in lahko si mislite, kolikokrat so se ozrle moje oči na okno v nađej, da zagledam bleščečo se svečo na njem. Pet minut je minulo in še pet. Oh, kako počasi so potekale! Bila je prva oktobrska noč, neprijetna in mrzla; bela, vlažna megla se je plazila po svetlih kremenih in zavijala v temo motne olinatne svetilke. Niti petdeset korakov nisem mogel videti na nobeno stran, toda ušesa sem napenjal in napenjal, da bi vjel udarce kopit ali ropotanje koles. Prijazen kraj ni ta Street of Harley, gospoda, celo ob solčnih dnevih ne. Hiše so masivne in zelo častitljive, toda nežnega ni nič na njih. To je mesto, ki bi bilo za moška stanovanja. Toda v oni neprijazni noči, sredi vlažne megle, ko mi je skrb razjedala srce, se mi je zdel to na žalostnejši in najpustejši kraj na širnem svetu. Korakal sem semtertja, mel si roke, da mi ostanejo tople in napenjal ušesa. Naenkrat sem razločil med nejasnim šumenjem in vrvenjem iz trgovin v Oxford Street ropot, ki je postajal vedno glasnejši in jasnejši in nazadnje sta se zasvetili skozi meglo dve rumeni luči in lahka kočija je pridrdrala pred vrata zunanega ministrstva. Ustavila se je šele, ko je skočil mlad človek iz nje in hitel proti stopnicam, a kočijaž je obrnil svojega konja in zopet oddrdral v meglo.

»Ah, ravno v trenutkih, ko je treba delati, sem najboljši,« govoril. Vi, ki me samo vidite, kadar pijem vino v Café de Provence, ne morete razumeti, kako visoko se povzpnem. V onem trenutku, ko sem vedel, da se gre za pridobitve desetletne vojske, sem

bil diven. To je bila zadnja francoska vojska in laž sem bil general in armada ob enem.

»Gospod,« sem rekel in ga priel za roko, »ali ste vi sel za lorda Hawkesburyja?«

»Da,« je rekel.

»Čakal sem vas pol ure,« sem rekel. »Pojdite takoj z menoj, on je pri francoskem poslaniku.«

»Govoril sem tako prepričevalno, da se ni obotavljal niti za trenutek. Ko je vstopil v najeto kočijo in sem vstopil za njim, mi je srce tako poskočilo veselja, da sem se komaj premagal, da nisem zavriskal na glas. Bil je neznan, ma hne postavte, ta sel iz zunanjega ministrstva, ne mnogo večji kakor gospod Otto, in laž — pogledjte moje roke zdaj in potem si lahko mislite, kakšne so bile, ko sem bil star sedemindvajset let.

Dobro, zdaj ko sem ga imel v kočiji, je nastalo vprašanje, kaj naj storim z njim. Uničiti ga nisem hotel, ako ni treba.

»To je nujno opravilo,« je rekel. »Imam depešo, ki jo moram takoj oddati.«

Najina kočija je drdrala po Harley Street in se zdaj, kakor sem poučil kočijaža, obrnila in sva začela peljati zopet v nasprotni smeri.

»Oho?« je zakričal. »Kaj je to?«

»Kaj pa je?« sem vprašal.

»Peljeva se nazaj. Kje je lord Hawkesbury?«

»Koj bova pri n'em.«

»Izpustite me!« je kričal. »V tem tiči nekaka zvižaka. Kočijaž, ustavite kočijo! Izpustite me, pravim!«

Potisnil sem ga nazaj na sedež, ko je poskusil pritisniti na kljuko. Kričal je na pomoč.

Zamašil sem mu usta s svojo roko, toda ugriznil me je v njo. Zgrabil sem njegovo lastno kravato in mu jo zavezal preko ust. Še vedno je mrmral in rohnol, toda ropotanje koles je zadušilo njegovo vpitje. Peljala sva se mimo ministrove hiše, toda na oknu še ni bilo sveče.

Malo časa je sedel sel mirno in videl sem lahko pogled njegovih oči, ki jih je upiral name skozi temo. Deloma je bil omamljen, mislim, od sile, s katero sem ga potisnil na sedež. A premišljeval je tudi mogoče, kaj naj stori najprej. Kmalu si je deloma oprostil usta kravate.

»Dam vam uro in svojo denarnico, ako me izpustite,« je rekel.

»Gospod,« sem rekel, »jaz sem ravno tako pošten človek, kakor ste vi.«

»Kdo ste pa torej?«

»Moje ime ni prav nič važno za vas,«

»Kaj hočete od mene?«

»Gre se za stavo.«

»Za stavo? Kaj nameravate? Ali razumete, da sem v vladni službi in da boste za to gledali notranjost ječe?«

»To je stava. To je šala,« sem rekel.

To bo še slaba stava za vas, predno končate,« je vpil. »Kakšna je torej ta vaša blazna stava?«

»Stavil sem,« sem odgovoril, »da bom recital eno poglavje korana prvemu gospodu, ki ga srečam na cesti.«

Ne vem, kaj me je dovedlo na to misel; mogoče to, da mi je koranov prevod vedno blodil po glavi. Zgrabil je za kljuko in zopet sem ga potisnil nazaj na sedež.

»Kako dolgo bo to trajalo?« je sopihal.

»To je odvisno od poglavja,« sem odgovoril.

»Torej kako kratko in potem me izpustite!«

»Toda ali je lepo?« sem mu ugovarjal. »Ako pravim poglavje, ne mislim s tem najkrajše poglavje ampak raje kako srednjedolgo poglavje.«

»Na pomoč! Na pomoč! Na pomoč!« je cvilil in prisiljen sem mu bil zopet popraviti kravato.

»Malo potrpljenja,« sem rekel, kmalu bo končano. Rad bi vam recital poglavje, ki bi bilo najbolj zanimivo za vas. Pripoznal boste, da se trudim narediti vam stvar prijetno, kolikor mi je mogoče?«

Zopet si je oprostil usta.

»Hitro torej, hitro!« je javkal.

»Poglavje o velblodu?«

»Da, da!«

»Ali ono o brzonogem žrebcu?«

»Da, da, samo nadaljujte!«

Peljala sva se mimo okna, toda sveče ni bilo. Prenehal sem mu recitirati poglavje o žrebcu.

Mogoče ne znate dobro svojega korana, gospod? O pač, znal sem ga na pamet takrat kakor ga znam zdaj na pamet. Slog spravi lahko človeka, ki se mu mudi, v obup. Toda kaj ste hoteli? Narodom v jutrovnih deželah se ne mudi nikoli in koran je bil pisan za nje. Ponavljal sem ga z vso spoštljivostjo in svečanostjo, ki jo zahteva sveta knjiga, toda mladi Anglež se je zvižal in jokati.

»Ko so bili konji, ki so stali na treh nogah in kopitali s četrto po tleh, zbrani zvečer pred njim, je rekel: »Lubezen do zemeljskega

— **Umrli vsled opeklin.** V St. Petru pri Gorici sta kuhala juho bolnici Fr. Droč 9-letna Marija Blažica in 7-letna Emilija Silič. Siličeva je prišla preblizu ognja, začela jej je goriti obleka. Dekle je drugi dan na opeklinah umrlo.

— **Ličko železnico** ogrska vlada, kakor se poroča iz Budimpešte, na vsak način namerava graditi in je stvar dogovorov med njo in avstrijsko vlado, da se ta stvar uredi.

— **Kolektivnih delavskih pogodb** je bilo v Avstriji minolo leto 448, in sicer 201 kraljevna, oziroma strokovna, 247 pa v posameznih delavnicah med podjetniki in njihovimi delavci. Te pogodbe določajo delavsko dobo in plačo.

— **Statistika vnanje trgovine.** S 1. marcem t. l. so stopila v veljavnost nova določila glede na statistiko vnanje trgovine. Poštna ekonomijska uprava bo izdajala nove vzorce za carinsko napoved, kot statistične vrednostnice. Kot poštne vrednostnice izdani sivi vzorci za carinsko napoved rabijo se tudi vnaprej lahko. Zamenjava starih vzorcev proti novim ni dopustna.

— **Morski pes ob dalmatinski obali.** V luki sv. Jurija blizu Senja so pred kratkim opazili velikankega morskoga psa, dolgega približno 5 metrov. Ribiči so poizkušali ga ujeti, a jim je ušel.

— **Mačka rešiteljica življenja.** V Gradcu je v hiši Markovića nastal ogenj. V sobi je na stolu dremala 80-letna mati Markovičeva, ki seveda ni mogla opaziti nevarnosti. Že se je starki začelo vneti krilo, kar začne mačka kot besna skakati, mijavkati, praskati, dokler se njena gospodarica ni prebudila in tako srečno rešila.

— **Dr. Lueger** se pripelje v nedeljo v Opatijo.

— **Novo društvo zdravnikov.** Deželna vlada je potrdila pravila društva »Splošna organizacija zdravnikov na Kranjskem v varstvo njihovih gospodarskih interesov«.

— **Š Pruske marke v Ormožu.** Splošni nemški »Schulverein« v Berlinu je daroval zopet 100 mark ormoškemu Nemcem za nabavo tolovalnega orožja. Doslej je v ta namen v Ormož že poslal 400 mark.

— **Imenovanje.** Justični minister je predstavil višjega pisarniškega načelnika Emila Forschiassina v Rovinju k trgovskemu in pomorskemu sodišču v Trstu, pisarniškega načelnika pri trgovskem in pomorskem sodišču v Trstu Rudolfa Kovačiča pa imenoval višjim pisarniškim načelnikom v Gorici.

Ljubljanske novice.

lj **Volivna reforma za občinski svet.** »Narod« se je spravil na nas z najgostejšimi psovkanji, ker nam ni všeč tista mrtva, življenja nezmožna pokveka, ki so jo spravili na dan v občinskem svetu pod imenom novega volivnega reda za Ljubljano. »Tista politična golažen, ki dela smrad v današnjih dneh,« to smo namreč mi, »hoče vzeti Ljubljani iz naprednih rok in poslati Hribarja z ljubljanskega magistrata.« Sušteršič bo prišel in bo tudi na ljubljanskem magistratu vsem liberalcem glave posekal! Tako stoka in javka »Narod« in jasno se mu vidi, da bi najraje še to mrvico ki so jo milostno priznali skopji gospodje v občinskem svetu ljubljanskemu ljudstvu, snedel in ohranil vse politične mumije v njih petrificiranem stanju. Njegova tolažba je ta, da deželni zbor ne deluje, torej se ne more uveljaviti volivna reforma. Hkrati pa laže, da Slovenska Ljudska Stranka nalašč ne pusti zborovati deželnega zbora, zato, da bi volilni red ljubljanski prišel pred prihodnji deželni zbor, v katerem bodo, kakor vse kaže, liberalci igrali ključno vlogo pobite manjšine. Res je pa, da je edino le liberalna obstrukcija kriva, da ni deželnega zbora. Liberalci s svojo obstrukcijo proti deželni volivni reformi sami delajo na to, da bo prihodnji deželni zbor v svoji novi, bolj demokratični sestavi tudi Ljubljani poskrbel za boljšo volivno reformo. Tako so se liberalci vseh v svojo zanjko. Mi jim le to povemo, da čim dalj časa bodo ljubljanskemu ljudstvu branili vstop v občinski svet, tem temeljitejši bodo pomeđeni iz njega.

premoženja sem ljubil bolj kakor spomin na stvari v višavah in čas sem preživel s tem, da sem opazoval konje. Privedite mi konje nazaj.« In ko so mu jih privedli, jim je začel izrezavati z nog in« —

V tem trenutku se je vrgel mladi Anglež name. Moj Bog! kako malo se spominjam prihodnjih trenotkov! Bil je bokser ta moška pokveka. Bil je izborni izveščan v tepežu. Skušal sem ga vjeti za roke. Čof, čof, me je klestil po nosu in očeh. Sklonil sem glavo in ga tiščal z njo. Čof, mahal me je od zdočaj. Toda ah! Bil sem mu vendar preveč! Vrgel sem se nanj in nikjer ni imel prostora, kamor bi se umaknil pred mojo težo. Padel je vznak na blazine in jaz sem sedel nanj, da mu je kar sape zmanjkalo.

Potem sem iskal, s čimur bi ga zvezal. Potegnil sem volavki iz svojih črevljev in sem mu zvezal z eno pesti, drugo pa gležnje. Potem sem mu zopet privezal kravato preko ust, tako da je mogel samo ležati in zijati vame. Ko sem končal vse to in si ustavil kri, ki mi je tekla iz nosa, sem pogledal iz kočije in ah, gošpod, prvo, kar sem zagledal, je bila sveča, ona draga svečica, ki je svetila na ministrovem oknu. Sam, s tema-le rokama sem popravil kapitulacijo armade in izgubo province. Da, gošpod, kar so storili Abercrombie in pet tisoč mož na obrežju pri Aboukiru, sem sam uničil, z eno roko v najeti kočiji v Harley Street.

Toda časa nisem smel izgubljati, kajti vsak hip je lahko prišel gošpod Otto. Zavpil

lj **Pogreša se že mesec dni 70 letni posestnik Pavel Ulančič** iz Gornjega Zemona na Notranjskem. Navedenec je slaboumen, vsled česar tudi rad kaj izmakne. Kjer bi se pojavil, naj se obvesti županstvo v Jablanici pri Postojni.

lj **Prijeli so sinoči tata Silvestra Začca** iz Dola, o katerem smo poročali, da je pobegnil izpod policijskega nadzorstva in poneveril g. Bizjakovi v Ljubljani 18 K.

lj **V Ameriko se je včeraj odpeljalo z Južnega kolodvora 60 Slovencev** in 25 Hrvatov.

lj **Izgubila je neka gospodična 90 K** na poti od Mencingerjeve trgovine do kapelice na Priškovcu. Najditelj, za katerega še že ve, naj pošlje denar na naše uredništvo, da se izogne sitostim.

lj **Umrli so:** Andrej Dragar, kurjač v p. 68 let. — Ana Vasarhelyi, mestna uboga. — Josip Alič, hlapec, 29 let. — Ivan Dimc, delavec 36 let. — Karol Zgajnar, delavec, 16 let. — Avgust Aplenc, steklobrusec, 17 let. — Stefanija Vovk, sirota, 10 let. — Marija Oman, dekla, 24 let.

lj **Nov sneg** smo dobili danes ponoči. Padlo ga je samo toliko, da je zunaj pobelil ceste in strehe. Upajmo, da je bil to zadnji sneg v letošnji zimi.

lj **Ljubljanska društvena godba** priredi jutri koncert v hotelu »Južni kolodvor« (Seidl), Kolodvorske ulice. Začetek ob pol osmih zvečer. Vstop prost.

lj **Podčastniki** tukajšnje garnizije prirede v ponedeljek, dne 18. t. m. v »kazinskem salonu«, družbinski večer, družben z vojaškim koncertom. Začetek ob 8. uri.

lj **Izgubljene in najdene reči.** Nek gošpod je izgubil srebrno tobačnico, vredno 18 kron. — Pravnik gošpod Ivan Majerle je našel večjo vsoto denarja in ga oddal na magistratu. Neka gospodična je izgubila zeleno denarnico v kateri je imela okoli 9 K denarja.

lj **O ognju na Martinovi cesti** se nam poroča, da so ogenj pogasili uslužbenci g. Langga, predvsem Jakob Poglaj in ljudje iz bližine še predno je ogniegasno društvo prišlo na lice mesta.

lj **Ivan Hribar in ženska volivna pravica.** Glede na notico obseženo v št. 56 »Slovenca« z dne 6. t. m. pod zaglavjem »Ne vsega vedni ljubljanski župan« prošim vas priobčiti pojasnilo, da sem, govorec o ženski volivni pravici imel pred seboj le primerjavo z volivnimi redi statutarnih mest, da torej, ako se to — kar bo vsakemu nepristranskemu že iz predloženih primerjav občinskega reda statutarnih mest jasno — ima pred očmi moja trditve »da ženske volivne pravice nikjer (namreč: nikjer v teh mestih) ne smejo izvrševati same«, povsem odgovarja resnici. Ivan Hribar, župan. — Mi smo nepristranski, sprejmemo vsako dostojno pojasnilo tudi političnih nasprotnikov. Županovo pojasnilo vzamemo na znanje s pristavkom, da bi se moral glasiti dotični županov stavek: »Da volivne pravice ženske niso imele in je tudi nikjer (v statutarnih mestih) kjer so volivne upravičenke, ne smejo izvrševati same.« V oklepaju navedenih besed v stavku ni bilo in ti dve besedi popolnoma izpremenita zmisel stavka, zato smo imeli prav »Slovenčevci«.

Iz slovanskega sveta.

sl **Štrajk v belgrajski sladkornici.** Pretekli terek je prišlo v Belgrad 150 kmetov, da začno delati v tvornici sladkorja, toda štrajkujoči delavci so jih odpodili. Poklicano orožništvo jih je razdelilo na dva dela, na kmete in štrajkujoče.

V boju z orožniki so bili trije delavci ustreljeni, pet ranjenih. Stavkujoči so enega mrtveca nesli pred skupščino, kjer so demonstrirali proti radikalcem. Demonstriranje so hoteli z mrtvecem tudi pred kraljevo palačo, a so to opustili.

sl **Veliko število konj za srbsko armado** kupujejo sedaj po Slavoniji in južni Ogrski trgovci s konji za srbsko armado.

sl **Ivan pl. Zajc**, slavnj hrvaški glasbenik, skladatelj »U boj,« »Večer na Savi,« »Slovenac i Hrvat,« itd., bo v kratkem praznoval sedemdesetletnico svojega rojstva. Zagrebško pevsko društvo »Kolo« bo dalo ob tej pri-

sem svojemu kočijažu, mu dal še en cekin in mu dovolil, da se pelje proti Watieru. Jaz pa sem hitro skočil v poslaniško kočijo in trenotek pozneje so se odprla vrata pri ministru. Sam je spremljal gospoda Ottona po stopnicah in se je tako zamišljeno pogovarjal z njim, da je šel gozloglav do kočije. Ko je stal tu pri odprtih vratih, je pridrdral voz in neki človek je skočil iz njega na tlak.

»Važno depešo za milorda Hawkesbury-ja!« sem zavpil.

Videl sem lahko da ni bil moj sel ampak drugi. Milord Hawkesbury mu je vzel papir iz rok in ga čital pri svetlobi vozne svetilke. Njegov obraz, gošpod, je bil tako blede, predno je končal, kakor ta-le plošča.

»Gošpod Otto,« je zavpil, »to pogodbo sva podpisala na podlagi napačnega sporazumljenja. Egipt je v naših rokah.«

»Kaj!« je zavpil gošpod Otto. »Nemogoče.«

»Gotovo je. Abercrombie si ga je priboril poslednji mesec.«

»V tem slučaju,« je rekel gošpod Otto, je velika sreča, da je pogodba podpisana.«

»Velika sreča za vas, sir,« je zavpil milord Hawkesbury in se obrnil proti hiši.

Drugi dan, gošpod, me je iskala policija, toda čez morje ni mogla; a Alfonzu Lacouru sta častitala gošpod Talleyrand in prvi konzul, predno so prišli njegovi nasledovalci do Dovera.

lik v narodnem gledišču njegove tisoče delo »Prvi greh.«

sl **Nova tiskovna reforma na Hrvaškem**, ki pride pred hrv. sabor še pred Vel. nočjo, sopsi so vezani na dovoljenje policijske oblasti, ki lahko kakemu časopisu dovoli kolportazo ali ne.

sl **Razpor v čisti stranki prava.** Poslanca Jerko Pavelič in dr. Petričič, ki sta izstopila iz saborskega kluba Starčevićeve stranke prava, bodeta v kratkem baje izstopila tudi iz stranke. Z njima izstopi iz stranke še 15 Starčevićancev, ki se pogajajo s Scholzevo tiskarno v Zagrebu radi izdajanja svojega lastnega glasila.

Razne stvari.

Francoska žaluje. Strašna nesreča, ki je zadela francosko oklopnico »Jeno«, je zelo vžalostila Francoze. S Francozi sočustvujejo tudi drugi narodi. Papež Pij X. je brzojavil toulonskemu škofu ob nesreči, ki je zadela Francoze in njihovo brodogradnjo. V italijanski zbornici je predsednik obžaloval nesrečo, ki je zadela prijateljsko francosko in njeno mornarico. Ob splošnem pritrjevanju je izjavil, da hoče zbornična čuvstva naznaniti francoski zbornici. Ministrski predsednik Giolitti in mornariški minister Mirabello sta izjavila v imenu italijanske vlade in mornarice, da soglašata s predsednikom. Nemški cesar Viljem je odposlal predsedniku francoske ljudovlade Fallieresu povodno nesrečo »Jeno« sožalno brzojavko. Mornariškemu nemškemu atašeju v Parizu, admiralu Siegelu je pa brzojavil: »V mojem imenu naznanite francoskemu mornariškemu ministru, da globoko sočustvujem ob strašni nesreči »Jeno«. Gošpod naj tolaži uboge sorodnike. Admiral Mauceron mi je osebo znan.« Ponesrečena križarica »Jena« zgrajena leta 1898 je stala 27.000.000 frankov. Ob nesreči so se pripetili na ladji strašni prizori. Po zmešnjavi so se približali goreči ladji pogumni delavci in mornarji. Iz glavne toulonske mornariške bolnišnice so odposlali vse zdravnike. Ob nesreči se je nahajalo mnogo mornariev v spodnjih ladjinih prostorih. Rešiti jih zato niso mogli. Več mornariev se je ponesrečilo, ko so plezali na jadenice in so padli raz vrvi. Dozdaj so znana imena sedmih ob nesreči usmrčenih častnikov. Poveljnik ladje je padel na svojem mostu. V kabini je doletela smrt fregatnega kapitana Vertierja. Tudi kapitana Avigarda je doletela smrt v kabini. Mož se je mislil peljati k posvetovanjem v mornariško prefekturo in je bil že čoln pripravljen zanj. Zastavonoša Clemental, ki bi bil moral spremljati Avigardo, rešilo je smrti, ker je bil že na krovu. Avigardovo truplo je raztrgano v kosce. Zastavonoša Thomas je tudi izgubil življenje in sicer kot žrtev prijateljstva. Opravljal je namreč službo iz prijateljstvo namesto nekega častnika, ki se je odpeljal na kopno. Iz bassina so začeli spravljati vodo proč. Ko je nastala nesreča, je poveljnik ladje »Patrie« ustrelil z granato v železna vrata bassina. Granata je napravila v vratih luknjo, skozi katero je drla voda in napolnila bassin. Če bi ne bil tega storil, bi se bil ogenj še bolj razširil in bi bil uničen arsenal. V bližnjih predmestjih Pont du Las in St. Roch izgledajo hiše, kakor da so prestale obstreljevanje. Več oseb je bilo ranjenih. Mornariško ministrstvo je obavilo včeraj ob polu 12. dopoldne, da je bilo ob nesreči na »Jeni« v službi 630 oseb. 431 mornarjev ni ranjenih, 44 jih je v bolnišnici. Pogrešajo 114 oseb. Ob svitu bakeli so iskali otroci in ženske med zgorelimi trupli znake, po katerih bi spoznali svoje. Admiral Mauceron je bil rešen, ker je imel odprta okna v kabini. Ranjen je le s steklom. Pred poslopem toulonskega pristaniškega poveljništva se je nabralo 21. t. m. zvečer več tisoč oseb. Burno so zahtevali, naj objavijo imena ponesrečenec. Ker tega niso storili, je množica kričala in psovala uradnike. Mornariški minister Thomson je ogledoval eno uro ponesrečeno »Jeno«. Zadnji ladjin del je popolnoma razdian. O vzroku nesreče še niso na jasnem. Trdi se, da se gre za delo anarhistov. Več častnikov sodi, da se »Jena« reši in da bo še ladja če že ne kot voja ladja, rabljiva kot obrambna ali šolska ladja.

Zadnja poročila mornariškega ministrstva poročajo, da je mrtvih 110 mož in osem častnikov.

Nafarban morilec in samomorilec. Iz revolverja je ustrelil petkrat na Dunaju neki Lust na svojo ljubimko po nekem prepiru. Ljubimka je pobegnila in Lust je nameril revolver še nase in izprožil. Škode ni napravil nobene ne nabi pa tudi ljubimki ne. Prodajalec revolverja mu namreč ni prodal ostrih patron.

Trje samomorilec. Po nekem plesu so se umirili v Berlinu neki pek in neki kličavničar skupno z neko služkinjo, ki sta jo imela oba rada. Pisali so, da so se usmrtili, ker niso vedeli druge poti iz vednih notranjih bojev.

Razveljavljen zakon. Breslavsko nadso-dišče je razsodilo, da je bil zakon neke bivše kraljice Mande Blaustein z najnim grofom Pijem Chamaré neveljaven.

Mati napravila maturo zajedno s sinom. Katarina pl. Garnier, vdova po dež. svetniku v Grottkau je bila promovirana doktorico filozofije na heidelbergškem vseučilišču, 1892. se je preselila s svojima sinovima v Neisse, kjer sta ta dva obiskavala gimnazijo. Učenje sinov jo je nagnilo, da se je začela tudi sama pripravljati na zrelostni izpit in ga je tudi l. 1903 napravila obenem s svojim starejšim sinom. Nato se je vpisala na lipsko vseučilišče na filozofsko fakulteto, kjer je bila član indogermanskega inštituta.

Otroška dela. V uradu za delavsko statistiko, ki je podrejen trgovskemu ministru, je bila 9. t. m. seja delavskega sveta. Po-

svetovali so se o otroških delih v raznih obratih ter sklenili, naj bi ljudski učitelji poizvedovali in poročali, ali in v koliki meri se otroci uporabljajo za razna dela. Te poizvedbe pa se bodo vršile le v posameznih, izbranih okrajih. Nabrani podatki bodo navodilo vladi pri uredbi otroškega dela.

Telefonska in brzojavna poročila.

OBSTRUKCIJA V MORAVSKEM DEŽELNEM ZBORU.

Brno, 15. marca. Nemški deželni poslanci so v deželnem zboru pričeli z obstrukcijo. Pravijo, da so podpore za otroške vrtnice nepravilčno razdeljene.

VELIKA STAVKA PEKOVSKIH POMOČNIKOV NA DUNAJU.

Dunaj, 15. marca. Število stavkujočih pomočnikov je 7000. Po Dunaju se ne dobi nobene žemlje več, samo male hlebčke kruha. Oblasti posredujejo. Dovažal se bo kruh z dežele, da se za nekaj časa zadosti potrebam, pozneje bodo, dokler stavka ne preneha, pa morda pekli vojaški pekli. Gostliničarji, kavarnarji, branjevci so se izrekli solidarnim s pekovski mojmstri. V 10. okraju so napadli pekovski pomočniki nekega mojstra, v katerega delavnici se še dela. Mojster je trikrat streljal, a ni nikogar ranil. Dva pomočnika sta aretirana.

BOLGARSKI KNEZ PRI AVSTRIJSKEM CESARJU.

Dunaj, 15. marca. Včeraj je avstrijski cesar v posebni avdienci sprejel bolgarskega kneza Ferdinanda.

VLADA V BOSNI IN HRVAŠKA SOKOLSKA ZVEZA.

Sarajevo, 15. marca. Deželna vlada je prepovedala »Sarajevskemu Sokolu«, da hode še dalje član »Zveze hrvaških sokolskih društev.«

STRANKE V DUMI IN VLADNA IZJAVA.

Peterburg, 15. marca. Opoziciionalne frakcije ruske dume so imele včeraj zvečer posvetovanje, kako stališče naj zavzamejo proti pričakovani vladni izjavi v dumi. Posvetovanje je trajalo pozno v noč ter bi se imelo nadaljevati danes v odmoru, ki je bil določen pred vladno izjavo, a seja dume je bila danes nakrat preklicana, ker se je v dumi podrl strop. Socialni demokratje so izjavili, da vztrajajo na stališču, da odgovore vladi.

STROP V RUSKI DUMI PODRT.

Peterburg, 15. marca. Danes jutraj ob 6. uri se je podrl strop v tavrski palači, kjer zboruje дума. Zato danes ne bo zasedanja.

Peterburg, 15. marca. Dvorana dume je podobna razvalinam. Vse klopi so pokrite z opeko. Seja se je danes preložila v Katarinino dvorano. Zloba je pri nesreči izključena.

SESTANEK MED AERENTHALOM, BÜLOWOM IN TITTONIEM.

Rim, 15. marca. Rimski diplomatski krogi trdijo, da se bodo pred otvoritvijo haške mirovne konference sešli Aerenthal in Tittoni, avstrijski in italijanski minister za zunanje zadeve ter nemški državni kancler Bülow.

PASIVNA REZISTENCA USLUŽBENCEV JUŽNE ŽELEZNICE NA OGRSKEM.

Budimpešta, 15. marca. Uslužbenci Južne železnice na Ogrskem so na shodu v Veliki Kanži sklenili zahtevati od železniškega ravnateljstva, naj izboljša uslužbencem plače, sistemizira pokojnine in izda službeno pragmatiko. Ako ravnateljstvo temu ne ugodil, bodo uslužbenci začeli pasivno rezistenco.

UMOR BOLGARSKEGA MINISTRskega PRESEDNIKA.

Sofija, 15. marca. Morilec je iznovedal da so zapleteni v zaroto štirje odpuščeni uradniki in dva dljaka, s katerimi se je shajal v neki predmetni gostlini. Pisмено sta nagovarjala Petrova, naj umori ministra, 2 bolgarska dljaka, ki študirata v Montpellieru. Bolgarska vlada je že naprosila Francosko, naj ji ta dva dljaka izroči.

Sofija, 15. marca. »Večerna Pošta« trdi, da so sklenili umoriti Petkova ravnostiti krogi, ki so organizirali 10. januarja demonstracijo proti knezu. Vsi štirje uredniki »Balkanske Tribune« so že zaprti, toda tajljo, da bi bili vedeli za umor. Vladna glasila izkušajo zaplesti v zadevo tudi voditelja radikalno-demokratske opozicije, Cankova.

MED NEMŠKIMI SOCIALNIMI DEMOKRATI.

Berlin, 15. marca. Vsled neprestanih napadov socialdemokratskega »Vorwärtsa« na posamezne sodruge, ki se ne uklanjajo njegovemu terorizmu, je več socialdemokratskih voditeljev sklenilo ustanoviti novo glasilo, ki bo od vodstva stranke neodvisno.

PREISKAVE V PETERBURGU.

Peterburg, 15. marca. V stanovanju nekega poslanca dume je policija izvršila hišno preiskavo. Devet oseb, ki so bile pri poslancu, a se niso mogle izkazati, je bilo aretiranih.

TOVARNAR UMORJEN.

Lodz, 15. marca. Tovarnarja Stillperja so neznani ljudje s strel iz revolverjev nevarno ranili.

ŠTRAJKI.

Torin, 15. marca. Ker zveza industrijcev noče ugoditi zahtevam delavcev v tovarnah za avtomobile, so delavci sklenili štrajkat. Danes jutraj so s štrajkom pričeli delavci tovarne »Junior«.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 806 2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
14	9. zveč.	30.7	12	sr. svzh.	obl.	
15	7. zjut.	34.3	3.9	sr. svzh.	obl.	0.3
16	2. pop.	36.1	5.4	sr. svzh.	del. jas.	

Srednja večerajšnja temp. — 1.4°, norm. — 3.3°.

Borzna poročila.

'Kreditna banka' v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 15. marca 1907.

Založbeni papirji.	Dinar	Blago
4% majeva renta	98.85	99.05
4% srebrna renta	100	100.20
4% avstrijska krona renta	98.90	99.10
4% slata renta	116.70	116.90
4% ogrska krona renta	94.61	94.80
4% slata	112.65	112.85
5% posojilo dežele Kranjske	95.11	100.80
4% posojila mesta Spljet	113.30	113.40
4% Zader	98.90	100.86
4% bosn.-herc. žel. pos. 1902	99.50	100.55
4% češka deš. banka k. o.	99.50	99.70
4% i. o.	99.30	99.5
4% zast. pisma gal. d. hip. b.	100.10	100.80
4% pešt. kom. k. o. s 10% pr.	105.90	106.90
4% zast. pisma Innerst. hr.	100	101
4% ogr. cen. deš. hr.	100	100.25
4% hip. banke	100	100.20
4% obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	100	101
4% obl. češke ind. banke	100.25	101.25
4% prior. Trst-Poreč lok.	99.90	
4% prior. dol. žel.	99.50	
4% juž. žel. kup. 1/2	3.580	307.80
4% avstr. pos. za žel. p. o.	99.50	100.50

Srečke.	152.85	154.85
grške od 1. 1860 1/2	265	267
1864	199.75	201.75
tiske	269.50	279.50
zem. kreditne I. emisije	273	283
II.	249	259
ogr. hip. banke	97	106
arbske a frs. 100	183.50	184.50
turške	11.80	23.80
Basilijske	440	450
Kreditne	82	90
Inomoške	93	100
Krakovske	57	73
Ljubljanske	45.50	47.50
Avstr. rud. kriša	26.75	28.75
Ogr.	56	60
Rudolfove	84.50	90.50
Salcburške	491	504
Dunajske kom.		

Delnice.	144.50	145.50
Južne železnice	671	672
Državne železnice	1775	1785
Avstr. ogrske bančne delnice	678.50	679.50
Avstr. kreditne banke	802	804
Ogrske	2.4	2.6.25
Zivnostenske	735	737
Premogokop v Mostu (Brüz)	602.10	603.10
Alpanske montan	256.6	257.6
Praške žel. ind. družbe	519.55	520.53
Rima-Murányi	272.50	273
Trbovljske premog. družbe	543	546
Avstr. orošne tovr. družbe	137	138
Češke sladkorne družbe		

Valute.	11.36	11.40
C kr. cekin	19.12	19.15
20 franki	23.12	23.10
20 marke	24.10	24.15
Severains	11.80	118
Marke	95.40	95.60
Laški bankovci	2.63	2.64
Rublji	4.24	5
Dolarji		

Sprejme se takoj

trgovski pomočnik

popolnoma zmožen železninarske in specerij-ske stroke pri J. Krašovic v Žalcu.

551 3-2

Rogaški

pospešuje tek do jedi, olajšuje prebavo ter uspešno razkrojuje snovi zavžitih jedil.

2015 a 1-1

Dobiva se pri tvrdkah: M. Kastner in Peter Lassnik

Učenec

za tapetniško obrt se takoj sprejme.

Dunajska cesta št. 18. — Ivan Černe,

tapetnik, zastopnik I. kranjske mizarske za-

druge v Št. Vidu nad Ljubljano. 483 3-3

Portretni slikar

L. J. Fröhlich Hrenove ulice 17

se priporoča najtopleje v

izvrševanje portretov

s črno kredo, v akvarelu ali z oljnatimi barvami. Prosim naj se ogleda razstavljeni slika v trgovini s steklom gosp. Pavsčina v Wolfovi ulici.

553 3-3

Jurist

išče primerne službe v pisarni.

Naslov pove iz pri-jaznosti upravnistvo.

549 3-2

Učenec

za tapetniško obrt se takoj sprejme.

Dunajska cesta št. 18. — Ivan Černe,

tapetnik, zastopnik I. kranjske mizarske za-

druge v Št. Vidu nad Ljubljano. 483 3-3

Portretni slikar

L. J. Fröhlich Hrenove ulice 17

se priporoča najtopleje v

izvrševanje portretov

s črno kredo, v akvarelu ali z oljnatimi barvami. Prosim naj se ogleda razstavljeni slika v trgovini s steklom gosp. Pavsčina v Wolfovi ulici.

553 3-3

Učenec

za tapetniško obrt se takoj sprejme.

Dunajska cesta št. 18. — Ivan Černe,

tapetnik, zastopnik I. kranjske mizarske za-

Anton Hajšek
častni kanonik, dekan in mestni župnik
v Slovenski Bistrici

danes, 14. t. m., po kratki bolezni
mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb blagega rajnega bo de v
soboto, dne 16. t. m., ob 10. uri do-
poldne.

V Slov. Bistrici, 14. marca 1907.

Ivan Grobelšek,
dr. Franc Ks. Lukman,
mestna kaplana. 584

Zahvala.

Za obile dokaze srčnega sočutja
povodom bolezni in smrti našega
presrčno ljubljeneza, nepozabnega
soproga, oziroma očeta, brata, tasta
itd, gospoda

Karol Windischer-ja
trgovca in posestnika

kakor tudi za prelepe vence in mno-
gobrojno spremstvo k njega zad-
njemu počitku izrekamo tem potom
vsem najiskrenejšo zahvalo.

V Kranju, 14. marca 1907.

569 **Zalujoči rodbini**
Windischer-Dokler.

očeta

Duhovnim sobratom, prijateljem
in znancom priporočam v pobožen
memento pri sv. maši, oziroma v mo-
litev svojega preljubega

kateriga je Bog poklical v boljše
življenje.

Janko Petrič,
kaplan.

575

Mihael Zupančič
posestnik

dne 14. t. m. ob 1/2 5. uri zjutraj v
80. letu starosti, previden s svetimi
zakramenti za umirajoče, po kratki
bolezni umrl.

Pogreb dragega rajnega bo de v
soboto, dne 16. t. m. ob 7. uri zjutraj
v Št. Rupertu.

Sv. maše za nepozabnega pokoj-
nika se bodo brale v šentpeterski
farni cerkvi.

Draga pokojnika priporočamo
v blag spomin in molitev.

Rakovnik, 14. marca 1907.

**Franco Zupančič, sin. — Ma-
rija Majcen roj. Zupančič, hči.
— Alojzij Zupančič, brat —
Ignacij Majcen, zet. — Vnuki
in vnukinje.** 573

Brez vsakega drugega obvestila.

Kdo prodaja

malo hišo z vrtom v sv. Petra
predmestju, Vodmatu ali Novem
Vodmatu? 580 2-1

Pismene ponudbe poste restante št. 56,
Ljubljana.

Najvišje odlikovanje na mednar. razstavi v Mi-
lanu 1906 avstr. razsod.

Zahtevajte vedno, kadar **kašljate,**
ste **hripavi** ali so se Vam **zaoe-**
zila dihala

salmijakove pastile

lekarka **PICCOLI-ja v Ljubljani,**
ki v vseh naštetih slučajih izbornu
učinkujejo. 2745 III o

1 škatlja 20 vinarjev, 11 škatelj 2 kroni.

Zunanja naročila izvršuje najtočnejše lekar
Piccoli v Ljubljani, Dunaj-ka cesta.

Proda se 574 1-1

posestvo na Ribčevem lazu
ob Boh. Jezeru,

obstoječe iz hiše, nekaj vrta in hleva
za 4 konje; v tej hiši se nahaja stalna krč-
marska koncesija in trafika, 4 sobe za tuje,
kuhinja, klet i. t. d. Lega 300 korakov od
jezera ob okrajni cesti Boh. Bistrica — jezero.

Kupna cena 7000 K, kateri znesek bi
se moral takoj plačati. Ponudbe do 31. t. m.

Lovro Jelar,
posestnik.

Službo

gozdnega in poljskega čuvaja

takoj **odda** občina Zgornja Šiška. Mesečna plača
30 kron. Prednost imajo orožniki v pokoju. Po-
nudbe poslati je podpisane uradu.

Županstvo občine Zgornja Šiška,
dne 13. marca 1907. 560 4-2

Ivan Podlesnik ml.
Ljubljana - - - Starl trg št. 10

Priporočam svojo
trgovino
s klobuki
in čevlji

Velika zaloga
Solidno blago
Zmerne cene

Službo graščinskega vrtnarja

kateri je več v **vseh strokah vrtnarstva in sadjarstva;** ne-
oženjen, ne čez 40 let star, zmožen slovenskega in za silo tudi nemškega
jezika, sprejme graščinsko **oskrbnitvo Križ pri Kamniku.**

Ponudbe s prepisi spričeval poslati je do **1. aprila t. l.** gori-
imenovanemu oskrbnitvu. Vse drugo po dogovoru. 577 3-1

Anton Hajšek

častni kanonik, konsistorialni svetnik, dekan in mestni župnik
v Slovenski Bistrici, imejitelj zlatega zaslužnega križa s krono itd.

danes popoldne ob 1/2 2. uri v 78. letu svoje starosti mirno v Go-
spodu zaspal.

Blag mu spomin!

Slovenska Bistrica, dne 14. sušca 1907.

576

Največji uspeh nove dobe!
je sloviti

MINLOS^{ov} PRALNI PRAS

KAKOR EN MOŽ SE GA DRŽE MILIONI.

Vpisana varstvena znamka.

Da **snežno belo in popolno brez duha**
perilo in izredno **varuje** platenino. Brez mila,
sode ali drugih dodatkov se rabi prav po navodilu.
Pristen samo v izvornih zavojih z goreno var-
stveno znamko. 2218 10-11

250 gramov-zavoj po 16 vin.
500 " " " 30 "
1 kg " " " 56 "

Noben zavoj brez gorene varstvene znamke
ni moj izdelek in preti z njo nevarnost, da se po-
kvari perilo.

Dobiva se v vseh drogerijah, trgovinah s kolonial-
nim blagom, lekarnah in trgovinah z milom.

Na debelo pri **L. Minlosu na Dunaju, I.**
Mölkerebastel 3.

Mesarski učenec

zdrav in krepak, star 14—16 let, poštenih
starišev, ki je dovršil ljudsko šolo, sprejme
se takoj. 556 2-2

KINKO KOS, mesar in posestnik, Idrija.

Za ruske dijake.

Praga, 11. marca.

Zalostna usoda ruskih dijakov v Lvovu s štiridnevno gladovno stavko ni pretresla le slovanskih njihovih bratov, ampak ej tudi v evropskem časopisu sploh obrnila pozornost na to, kako se z Rusi ravna v Galiciji. Dijaški shod v Pragi je bil glasna manifestacija za enakopravnost maloruskega prebivalstva v Galiciji. Poljski dijaki so takoj začetkom shoda zapustili s protestom in izjavili, da izstopijo iz »Dijaške zveze«. Obžalovati je pa pri tem shodu, da se ni šlo za enakopravnost Rusov, ampak da so spravili vanj tudi stvari, ki ne služijo boju za narodno enakopravnost.

MUC. Vrbensky je v svojem govoru na števil krivice, ki se gode Malorusom. Rusi se trudijo, da bi dosegli svoje kulturne pravice, a Poljaki in vladni zistem jih ovirajo. V Galiciji je 3.090.000 Rusov in 3.340.000 Poljakov, Rusi prebivajo na lepi zemlji, ki ni njihova, ampak last veleposestnikov-zlahčičev, ki so balast naroda in plačujejo svoje delavce s 15 do 20 kr. na dan. Kako se godi Rusom, so pokazale volitve leta 1897, ko so vojaki streljali ruske volivce. Ako se govori o tem, da je v Galiciji toliko analfabetov, se naj pa pristavi, da je sedanji vladni zistem tega kriv; Poljaki imajo 28 gimnazij in dve univerzi, Rusi pa samo pet gimnazij, visoke šole pa nobene. Leta 1848 je hotela vlada iz Lvovske univerze narediti rusko visoko šolo, a da si pridobi poljske glasove, je proglasila Lvovsko univerzo za poljsko. Dokler ne dosežejo svoje visoke šole, so zahtevali Rusi, da se vsaj v Lvovu respektirajo njih najenostavnejše narodne zahteve: da bi bilo dovoljeno na lvovskem vseučilišču ustanoviti stolice ruskega jezika, da bi smel delati izkušnje v svoji materinščini in da bi bile legitimacije ruske.

Število ruskih dijakov opravičuje to zahtevo: V Lvovu jih je bilo leta 1901 — 610, leta 1905 — 792 in zdaj jih je čez 800, približno toliko še na drugih vseučiliščih. Če pomislimo, da je v Černovici nemška univerza za 500 slušalcev, se nam ruska zahteva mora zdeti upravičena. Leta 1902 je čez 600 ruskih dijakov zapustilo Lvov, a dosegli niso tudi s tem ničesar. Letošnja imatrikulacija je vnela vroči boj. Rektor je bil Rusom obljubil s častno besedo, da bodo mogli v svojem jeziku pri imatrikulaciji izreči formulo. Vkljub temu je bila imatrikulacija v poljskem jeziku. Nato so Rusi vzkipeali, demolirali nekaj prostorov in pretepli sovražnega jim profesorja. 21 dni so bili zato zaprti. Govornik primerja to ravnanje z dogodki v Inomostu, kjer so nemški dijaki počenjali mnogo hujše stvari, a se ni nobena preiskava uvedla.

Za Slovence je govoril na shodu JUC. 'otrič ter naglašal, kako se tudi nam krato ajprvotnejša kulturna prava. Ker ga vladni omislar ni razumel — ali ni hotel razumeti slovenščine — je zastopnik oblasti zahteval od govornikov, da morajo vsi govoriti v češkem jeziku, ki ga vladni komisar razume.

Poljake je zagovarjal inženir Pinkas, ki je trdil, da Poljaki ne nasprotujejo novemu ruskemu vseučilišču, a ne morejo dopustiti, da bi se utrakvizirala univerza. Vkljub temu je bila sprejeta ostra resolucija proti Poljakom, in v njej je tudi skrajna brezaktnost, da se obsoja »zlahčičsko-klerikalna uprava dežele«. Ali niso Rusi bolj »klerikalni«, nego Poljaki.

Profesor Frinta je predlagal dostavek za slovensko univerzo v Ljubljani in za češko v Brnu. Poljaki niso pustili govoriti glede na omenjeno zahtevo vladnega komisarja. Rusom so izrazili svoje simpatije Zalar v imenu Slovencev, Rabar za Hrvate, Davidovič za Srbe.

Ljubljanski trgovski gremij.

»Gremija trgovcev« občni zbor se je vršil včeraj popoldne ob pičli udeležbi v »Prosvetini« dvorani »Mestnega doma«. Predsednik Knez predstavi poleg magistratnega svetnika Šeska obrtnega inštruktorja dr. Blodiga. Spominja se rajnih članov »Gremija« Pavla Lorzarja in Ivana Seuniga. Po odobrenju zapisnika zadnjega občnega zbora poroča zapisnikar g. Svetlin o delovanju gremija v preteklem letu. Koncem leta 1906 je štel gremij 142 članov, pomočniški zbor gremija je imel 332 moških in 147 ženskih članov, drugih uslužbencev je bilo 156 moških in 22 žensk, 130 uencev in praktikantov. Dopisov je rešilo društvo 420, odbor je imel osem sej. Če sprejme gospodar učenca ali učenko v uk, prevzame tudi vse skrbi za njegovo izobrazbo in za njegovo pravno vedenje. Obrtni red kakor tudi gremijalna pravila mu podeljujeta tudi očetovske pravice in pravico kaznovanja. Nekateri člani gremija ne upoštevajo določil obrtnega reda in združnih pravil glede na učenca, ker jih ne pošiljajo redno v šolo. Izgovori, da se rabijo učenci v trgovini, so seveda jako tehtni in vredni uvaževanja. Mero-dajni pa niso, ker učenci morajo obiskavati šolo, da se za svoj prihodnji poklic primerno izobrazijo. Gospodarji jih morajo pošiljati v šolo, ker so po obrtnem redu in po gremijalnih postavah prisiljeni k temu, razun tega pa tudi kot oskrbniki uencev, ker so s tem da so jih sprejeli v uk, prevzeli tudi oskrbniške dolžnosti Gotovo je, da obrtno-nadaljevalne šole, ki so ustanovljene za obrtne vajence, ne zadostujejo zahtevam trgovskega stanu. Gremij trgovcev si je ustanovil sam svojo šolo, katero vzdržuje z ogromnimi stroški samo zato, da se lahko trgovski vajenci primerno izobrazijo. Z ozirom na veliko delo po trgo-

vinah se je določilo, da v tednih pred Božičem in Veliko nočjo učencem ni treba obiskavati šole. Že lani se je naglašala razlika med učnim pismom in učnim izpričevalom. Vsak učenec, ki je zadostil pogojem, odnosno predpisom za učno dobo, mora dobiti učno izpričevalo, oni učenec pa, ki je dovršil z dobrim uspehom gremijalno šolo, pa dobi učno pismo. Gremiju so se pa prijavili samo štirje učenci. Ker zahteva novi obrtni red tudi za trgovski stan dokaz usposobljenosti, bo za učenca brez učnega izpričevala jako neprilичno, kadar se bodo hoteli samostojno etablirati. Posebno pozornost je obrnil gremij na svojo gremijalno šolo. Plačeval je vse stroške zanj, izdelal se je disciplinarni red, pravila in učni red. Mestna občina je dovolila gremijalni šoli 1000, trgovska zbornica pa 300 kron. Carinska podružnica v tukajšnjem pošt-nem poslopu se je dosegla, dasi nekoliko pozno. Vsem je znano, koliko truda in napora stane vsaka malenkost, ki nam jo pokloni država osobito v južnih pokrajinah. Misel na povečanje skladišč na državni železnici v Sp. Šiški je gremij opustil, ker se je izvoz na gor-niški železnici radi nove železnice res po-manjšal. V letu 1906 se je osnoval na Dunaju odbor sestavljen iz načelnikov gostilničarjev, trgovcev, pekov in drugih, da se skliče veliko zborovanje, ki prerešeta vprašanje o pre-membni postavi za konsumna društva in pri-dobitne zadruge. Zbor pooblaščenec je zbo-rovat 24. in 25. majnika 1906 na Dunaju. Gre-mij ni odposlal svojih odposlancev na Dunaj vsled preslabih finančnih razmer, vendar je poslal odboru obširne podatke o kranjskih konsumnih društvih in pridobitnih zadrugah. Pripomnil je, da se pridružuje vsem sklenom zborovanj. Gremij dunajskih trgovcev je vprašal ljubljanski gremij, če bi ne kazalo, da se ustanovi centralno zastopstvo vseh trgo-vec in trgovskih društev na Dunaju po vzorcu zveze industrijev, agrarcev in delavstva. Odboru se je zdel namen dunajškega gremija jako potreben in primeren času, zato je obljubi-l svoj pristop, ker je bil trdno prepričan, da bi občni zbor pritrdil temu sklepu. Sloven-skemu trgovskemu društvu »Merkur« je na-svetoval gremij z ozirom na njegov dopis, naj stori društvo samo vse potrebne korake, da bi vse javne in zasebne trgovske šole pokli-cale k sklepnim izkušnjam tudi praktične tr-govce. Spomenico društva dunajskih tvrdi s kolonialnim blagom glede na izpremembo sedanje izvozne akademije v višjo trgovsko šolo z vseučiliškim značajem je odstopil gre-mij trgovski zbornici s prošnjo, naj jo podpira.

Tudi o računskem zaključku za leto 1906 je poročal g. Svetlin. Dne 1. januarja l. l. je bilo v gotovini 253 K 38 v, obresti vrednost-nih papirjev so znašale 1846 K 92 v, člani so plačali doklad za l. 1905 1420 K, na sprejem-ni učencev se je vplačalo 360 K, oprostarina je znašala 40 K, šolnina 120 K, iz kranjske hranilnice se je dvignilo na knjižico št. 253.611 760 K 17 v. Načelnik kneza je posodil gremiju 1700 kron. Dohodki znašajo 6500 K 47 v. Stroški so pa znašali in sicer najemščina za pisarno 240 K, tiskovine, pisarniške potreb-ščine 392 K 12 v, plač osebju se je izplačalo 2606 K 60 v, ravnatelju za pouk se je pla-čalo 2124 K, gremij je dal »Merkurju« 400 K podpore, potujočim uslužbencem pa 143 K. Za telefonsko najemščino se je plačalo 50 K, davek je znašal 32 K 90 v, inseratni stroški 46 K 33 v, drugi stroški pa 42 K 70 v. V goto-vini je bilo dne 31. decembra 1906 485 K 82 v. Stroški so torej skupno znašali 6500 K 47 v. Premoženjsko stanje gremija je sledeče: gld. 5000 feberska renta 10.000 K, gld. 8000 april-ska renta 16.016 K, gld. 2000 ogrska zlata ren-ta 4582 K, kron 10.000 ogrska renta 9575 K, kron 10.000 sp. avstr. dež. hip. z. 9940 K, te-koči račun pri J. C. Mayer 418 K, vrednost pohištva 100 K, dne 31. decembra 1906 v go-tovini 485.82. Gremijalno premoženje znaša torej 51.116.82 K. Poročevalec g. Svetlin po-jasni, da se je znižalo premoženje, ker je pa-dla cena vrednostnih listin. V imenu pregledo-valcev računov poroča g. Golob, da so gre-mijalni računi v redu. Doklada za leto 1905 se določi z 2300 kronami, na vsakega člana gremija pride 15 K. V razsodiški odbor se izvolita gg. Ivan Korencan in Rohrmann, za namestnika pa g. Frančišek Stupica, Karol Seunig in Anton Škof. Slovenskemu trgov-skemu društvu »Merkur« se dovoli podpora 400 K. Tvrde Grassi, Tauzher, brata De-ghenghi, Schiffer in Ivana Treo prosijo za iz-stop iz gremija, ker pristopijo obrtni zadru-gi trgovcev s kurivom za mesto Ljubljana. Iz-stop se dovoli tvrdkam Schiffer in Treo, ne pa Grassiju, Tauzher in Deghenghiju. Glede na dopis »Merkurja« o prevelikem številu va-jencev se sklene, da obravnava o tem izredni gremijalni občni zbor, ko se bo šlo za izpre-membo pravil po določilih novega obrtnega reda. Pomočniški odbor je vložil na gremij prošnjo, naj bi se odpirale trgovine z jestvi-namno poleti ob 7. uri, in zapirale ob 8. uri zve-čer, po zimi pa ob 7. uri zvečer. Vse ostale trgovine naj bi se po odpirale ob polu 8. uri zjutraj, zapirale pa ob 7. zvečer. Zapisnikar naglaša, da bi morala to določiti vlada. Za-stopnik pomočniškega zbora, gosp. Silvester Škerbinc: Ne gre se za postavbo. Gre se nam-reč za to, da bi se gospodje zavezali, naj bi se uredila stvar tako, da bi se gospodje zave-zali prostovoljno zapirati trgovine. Zapiranje je tako vrejeno po vseh večjih mestih. Naj bi se to določilo tudi v Ljubljani. Gosp. Kavčič pravi, da nismo niti poklicani, da pri tem ma-lem številu kaj določimo. To je vprašanje, ki se ne da kar tako rešiti. G. Škerbinc je rekel, da bi bila prava smer, da bi se privatnim po-tom to doseglo. Če se kaže, da so zato vsi interese, je izvedljiva. Če pa niso zato vsi, mora odpasti taka odredba ki faktično odško-

duje interese. Gremij naj se informira pri posameznikih, kakšno stališče zavzemajo gle-de na odpiranje in zapiranje trgovin. Potom cirkularov naj se poizve mnenje prizadetih. Zadrugi inštruktor, g. dr. Blodig pravi, da imajo v smislu § 14 b pravico obrtne zadruge, da sklepajo obvezno o delavskem času, o od-povedbi in plačah uslužbencev. Lahko se o tem sklepa tudi na izrednem občnem zboru. G. Škerbinc se zahvaljuje g. Kavčiču glede na predlog za anketo po cirkularih. Kavčičev predlog obvelja. Glede na zvišanje pošt-nih in telefonskih pristojbin se sklene primerna re-solucija na trgovinsko ministrstvo. Resolu-cijo sestavita sporazumno gg. Svetlin in Kav-čič. Razprave se je udeležil g. Mejač.

Štajerske novice.

Š Matrike. Kakor se čuje, bodo v kratkem imeli voditelji matrik skupen sestanek, kjer bodo energično protestirali zoper ponemče-valno namero graškega nadsodišča. Vsak vo-ditelj matrik je izdajica slovenske stvari, ako sprejme nemško tiskovino o naznanilu smrti in o rojstvu nezakonskih otrok ter jo izpolni. Vigilantibus jura! Pred leti je došel župnik uradom dekret, ki prepoveduje slovensko do-pisovanje s finančno prokuraturo, ker baje ista nima v uradu slovenščine zmožnega urad-nika!? Ta dekret je škandal za škofijo, ki nima nobenega Nemca med voditelji matrik in ki šteje po narodnosti 95% Slovencev. Tudi zoper ta odlok se bode energično protestiralo, ker se finančna prokuratura vedno sklicuje na njega in dela sitnosti voditeljem matrik.

Š Politično narodno-gospodarsko društvo pri Sv. Lovrencu v Slovenskih gorah je priredilo 10. t. m. prav živahno in zanimivo zborovanje. Starosta leta 1871 ustanovljenega društva, veleč. g. Fr. Koser, tudi odbornik »Kmečke zveze«, je poljudno in z vidnim ve-seljem razlagal program »Kmečke zveze«, kar so vsi navdušeni burno odobraval. Govoril je tudi o potrebi dobrih katoliških časnikov ter o dolžnosti, le takošne razširjevati in podpi-rati, nasproti pa je omenjal velikansko škodo, katero povzročijo slabi, protiverski časopisi, kar dokazuje žalostna izkušnja. Načelnik g. S. razlaga postavbo o novih volitvah, na katere se že moramo pripravljati. Zborovalci so se vsi izrekli voliti kandidata priporočenega od »Kmečke zveze«, kateri bo zvesto deloval za vero, dom, cesarja! — Bil je še gospodarski pogovor o rezi pozebljene zimske trte. K skle-pu se je na predlog č. g. K. blagajnika, nabralo nekoliko kronic za ustanovljeno »Kmečko zvezo«.

Š Spindler ima »večen spomin«! G. Spin-dler tiska v svojem listu na debelo: »Za »ve-čen spomin« slovenskemu narodu in vsi slo-venski javnosti pribijamo, da je narodna stranka dne 7. svečana in dne 3. sušca ponu-dila drugim političnim činiteljem na Štajer-skem svoj roko k poštenj spravi in da je po-nujala sporazum na ta način, da bi odgovor-nost za usodo naroda prevzele vse obstoječe stranke. Pribijamo pa, da je duhovniška stranka v svoji požrešnosti ošabno odklonila vsako sodelovanje z nami.« Zdaj pa glejmo, kaj je isti g. Spindler v knjižici: »Štajerski Slovenci, kaj hočemo?« natiskal prav široko istotako za »večen spomin«: »Kjer je narod-nost naša sigurna, ne poznamo z nazadnja-štvom nikakih kompromisov.« Ta doslednost Narodne stranke naj bo tudi pribita za »večen spomin«!

Š Ovinkarji pri delu. Dozdaj je stranka »ovinkarjev« le govorila »po ovinkih«, zdaj je pa začela i delati »po ovinkih«. V celjskem mestu so namreč veliki plakati s pozivom na »neodvisne kmetje«. Podpisani pa so ti pla-kati samo od drugače neznanih oseb, celo neki »grasčak Schauer« in neki »Gustav bar-on Wittenbach« sta gori. Na prvi pogled bi človek mislil, da ti »neodvisni kmetje« nimajo nič opraviti z »Narodno stranko«. Temu pa ni tako. Vodstvo »Narodne stranke« razpošilja namreč obenem tudi zaupna povabila svojim pristajem, in tam so podpisani sami ovinkarji, dr. Kukovec in drugi. Ali je to zopet »po ovinkih, da na plakatih niso podpisani ovin-karji? Sicer pa še o teh »neodvisnih kmetih« ni povedana zadnja beseda.

Š Nadovinkar dr. Kukovec o veri. Po ovinkih govoreči g. dr. Kukovec ima v svo-jem uradnem listu že zopet uradni dementi, da ni za razporoko in za svobodno šolo. Se-veda je to zopet vse tako »po ovinkih« po-vedano, da se ne more reči, dr. Kukovec je za katoliški zakon in za katoliške šole. On pravi, da je za državljanska zakona, katera oba je cesar potrdil. Ker tedaj g. dr. Kukovec svoje govore vedno dementira, kakor mu bolj kaže, pa mu pokažimo raje, kar stoji črno na belem v »Narodnem Listu«. Tega menda ven-dar ne bo utajil! Tam pa je pozival g. dr. Kukovec na predavanje g. dr. Fermevca ter odobraval njegove nazore o zakonu. »Slov. Gospodar« pa je nato prinesel izjavo, da je govoril g. dr. Fermevc v principu sicer za katoliški zakon, v izvanrednih slučajih pa za razporoko, kjer bi inče mož in žena že na tej zemlji imela pravi pekel. G. dr. Kukovec še ni nikjer rekel, da obsoja te dr. Fermev-čeve nazore. Ostane še torej vedno pri tem, kar je rekel na ustanovnem shodu »Narodne stranke« dne 30. septembra m. l.: »Kar se vere tiče, naj se ne izgublja moči v boju za prosto šolo in za ločitev zakona, kajti ta zahteva se bo itak dosegla brez nas... Ogi-bajte se torej verskih vprašanj, dosegli boste po ovinkih, kar naravnost nikakor ne bo šlo.«

Š Zaupni shod pri Sv. Lenartu v Sloven-skih gorah. »Slov. kmečka zveza« je pri-re-dila za volivni okraj Maribor levi breg, Sv. Lenart, Gornja Radgona in Ljutomer dne 7. t.

m. tri zaupne shode. Na zaupnem shodu pri Sv. Lenartu v Slov. gor. se je vabilu »Kme-čke zveze« in »Političnega društva« za ozna-čeni okraj odzvalo nad 200 zaupnikov »Kme-čke zveze«. To številno krdelo zaupnih mož »Kmečke zveze« v tem okraju je prineslo z velikim navdušenjem na shod veselo obve-stilo, kako se kmečko ljudstvo vrlo organi-zuje in združuje pod zastavo nove »Kmečke zveze«, ker z gotovim pogledom v tej zvezi vidi izboljšanje kmečkih teženj v svojem okraju. Označena kmečka manifestaci-a v le-narskem trgu znači, da hoče biti zavedno kmečko ljudstvo, probujeno po odločnem kmečkem programu »Kmečke zveze« odslej na svoji zemlji v vsakem oziru svoj gospod, neodvisno od vseh nemškutarjev, ki se radi živijo s kmečkim denarjem, neodvisno od vseh liberalcev, ki skušajo postati kmečki vo-ditelji, če ne celo zastopniki. — Zakaj pa kme-čko ljudstvo tako nezaupno opazuje delova-nje liberalne narodne stranke, ki obstoi tudi v lenarskem trgu in še celo iz mož, ki so dnevno v najožji stiki s kmečkim stanom, to-rej bi tudi morali delovati za kmečko ljudstvo v popolnoma kmečkom duhu, krščanskem in narodnem?! Zato, ker vidi v teh »narodov-cih« strankarsko delo v škodo slovenskega kmečkega stanu. Delo narodne stranke ni ne le nekrščansko, je še manj narodno, sloven-sko, ker s svojim strankarstvom le pomagajo roko v roki združeni z vsemi nasprotniki, po-litičnimi kot gospodarskimi, delovati v pogin slovenskega kmečkega stanu. Izgovor, da vam načela ne dopuščajo boriti se za kmečke teženje soglasno v krščanskem duhu, gospodje, ta je jalov, ker vaša manjšina ne more in ne sme po liberalnih načelih zapovedovati prve-mu in najštevilnejšemu stanu, v kojem je te-kla zibel vsem drugim stanovom, kmečkemu stanu. Če hoče narodna stranka v svojem gla-silu svoj program uveljaviti le s psovkami, ki žalijo vsakega zavednega kmeta, ali je mar to politično delo v prid slovenskemu kmetu? Da išče torej slovenski kmet v samopomoči, v kmečki zvezi svojo rešitev, da se vse slo-vensko kmečko ljudstvo s prepričanjem okle-pa kmečke zveze, dokazujejo zborovanja, shodi, enako naš zaupni shod pri Sv. Lenartu, kojega je samo na splošna vabila kmečko ljudstvo častno, množestveno obiskalo. Za-upnem shodu je predsedoval kmet Ljubec; vesel sijajne udeležbe je po lepem pozdravu, oddal besedo kaplanu g. Bosinu kot tajniku političnega društva. Govornik je v svojem izbornem govoru predvsem podal jasno sliko o dozdaniem političnem položaju, usodnem za kmečki stan; z novo volivno preosnovno in z novo ustanovljeno kmečko zvezo se pa tudi začinja nova doba v ustavi Slovanov sploh in še posebej nas Slovencev. Nato je razložil govornik novo volivno postavbo in apeliral na ves kmečki stan, naj se brezizjemno udele-žuje volitev, da se bodo lahko v prihodnje bodoči ljudski zastopniki v boju za kmečke pravice opirali na število vseh kmečkih voliv-cev. Tudi na Slovenskem Štajerju, pa ravno v času splošne organizacije in združništva med kmečkim ljudstvom, od kojega so od-visni vsi ostali stanovi, skuša širiti in podpi-rati neslogo narodna stranka s svojim liberal-nim programom. Ti ljudje hočejo biti seveda narodna stranka, hočejo za ljudstvo delovati, a zavreči prvo in glavno svojstvo slovenske-ga kmečkega naroda, duh verski. Govore, da dopustijo vsako versko prepričanje, da niso nasprotniki krščanstva, na drugi strani pa pi-šejo, se nikakor ne sme dopustiti, da bi vera tudi v javno življenje posegala. Kakor so na Francoskem liberalci versko gibanje v jav-nosti prepovedali v cerkvi in v šoli, za ena-kim težijo naši liberalci, da bi vničili v srcu ljudstva versko prepričanje, da bi tako poni-žali in vničili kmečki stan in ga podvrgli svo-jemu gospodstvu: delaj, trpi in nas ubogaj. Nemi pogledi in tudi ogorčenje udeleženi-h zaupnikov so na zaupnem shodu narodni stranki dali le en odgovor: Če niste ali nečete biti verni in narodni kot so člani »Kmečke zveze«, niste kmečki prijatelji, ne morete in nimate pravice biti ljudski zastopniki. Nato je v ime-nu »Kmečke zveze« priporočal kandidato dež. poslanca g. J. Roškarja. Kot bi govorilo eno srce, ena usta, so zaupniki enoglasno med burnimi opetovanimi pozdravi zbrali za svojega kandidata in kmečkega zastopnika, dozdanihga deželnega poslanca, kmeta od sv. Jurja v Slovenskih gor. g. Janeza Roškarja. Kakor so srca zbranega kmečkega ljudstva pozdravljala prvega govornika, z enako gor-ko ljubeznijo so upoštevala govor o kmečki organizaciji drugega, g. dr. Tipliča, predse-dnika političnega društva, ki svojo inteligenco v vsem svojem političnem delovanju posve-čuje le v kmečki prid, ki si šteje v čast, delo-vati za kmeta, ki je v imenu političnega dru-štva podal izjavo za kandidata Roškarja. — Kmečko ljudstvo je na shodu dovolj spoznalo svoje nasprotnike, ki nimajo v svojem pro-gramu političnega dela zaznamovanega od-ločno v kmečkom duhu, verskem in narod-nem, zato je tudi očitno dalo duška svojemu prepričanju.

Š Ptuijski župan Ornig, glavni zaščitnik »Štajerca«, imel je v torek v deželnem zboru v Gradcu slab dan. Poslanec dr. Schacherl povedal mu je take, da mu bode še dolgo zve-nelo po ušesih. Med drugim je rekel dr. Scha-cherl: Mi smo dokazali, da se ta župan (Or-nig) ne sramuje, naročiti po svojih uradnikih naravnost popačenje računov in knjig. To je bilo že sodnijsko dokazano. — Gospod Ornig poskusil je naravnost goljufijo na državnem erariju. Pripravljen sem to do pičice dokazati. — Dr. Schacherl pozivlja Orniga, naj ga toži, česar pa seveda Ornig ne bo storil. On že ve, zakaj. — Ptuijski »Štajerc« pa bode Ornigu še vedno slavo peval. — On tudi vé, zakaj.

izborno pivo v sodcih in steklenicah.

Zaloga v Spodnji Šiški, telefona št. 187.

Šhod v Zalcu) priredi prihodnjo nedeljo »Narodna stranka«. Govori se, da namera vajo postaviti za kandidata viteza Haupta, graščaka iz Gomilkega. Torej »Narodna stranka« postavi za kandidata — Nemca. Liberalci se zanašajo na pomoč socialnih demokratov. Računajo namreč na to, da pride do ožje volitve med kandidatom »Kmečke zveze« in »Narodne stranke«, da bodo pri ožji volitvi oddali socialni demokratije svoje glasove kandidatu »Narodne stranke«. O tem imajo že baje dogovor. Kmetije, ne dajte se slepiti od ljudi, ki si hočejo pomagati na takšne načine.

Š Slovenska posest. Ptujška slovenska posojilnica kupila je na dražbi Kaiserjevih zemljišč grajščino Ptujška gora (M. Neustift) za 68.000 kron. Posestvo meri 100 oral in je bilo sodno cenjeno na 89.444 kron. Posojilnica dobila je torej to posestvo jako ugodno in sicer za 19.000 kron pod cenilno vrednostjo.

Š V finančnem okrajnem ravnateljstvu v Mariboru je zopet prestavljen iz Gradca finančni koncipist dr. Mayer, ki ne zna niti besedice slovenski.

Š Jakob Vrečko. Umrl je na Ponikvi dne 12. t. m. v starosti 93 let Jakob Vrečko, p. d. Oblak, še vedno čil na duhu. V slovenskem političnem življenju je imel svoje dni važno ulogo. Leta 1849. je bil v kromeriškem državnem zboru zastopnik nekaterih kmečkih občin.

Š Žalski Sokol. Starosta g. Kučec nam piše: Ni res, da sta bila Anton Marovt in Franc Kramer, kakor s v članku pod naslovom »Žalski Sokol« Vašega lista z dne 12. suša 1907 trdi, člana »Žalskega Sokola«, res pa je, da nista bila imenovana nikdar člana »Žalskega odseka celjskega Sokola« in tudi ne člana samostojnega društva »Žalski Sokol«.

Š Kalzerjevo hišo z žganjarno je na javni dražbi kupil M. Straschill, znani žganjarski bogataš na Bregu, za 49.000 kron. Takoj bo tam otvoril šnopsarijo, katera naj pomaga potopiti pamet in denar najubožnejših ljudi v Ptuj in zlasti v okolici! To je »napredno delo« načelnika naprednjaške štajerčijanske zveze, da odvarja povsod, po Ptuj in ptuj-skem polju šnopsarije!

Š Smrti. V pondeljek, 11. t. m., ob pol. 9. uri predpoldne je umrl bivši oskrbnik borlske grajščine, sedaj posestnik v Cirkuljanah na prejšnji pošti, g. Bogomir Ulrich. Pogreb je bil v sredo popoldne ob 3. uri. — Dne 14. t. m. je umrla posestnica na Arlici Apolonija Sgerm, mati peterih otrok.

Š Izpred sodišča. V Celju so stali pred sodiščem 12. t. m. radi ponarejanja del. knjižic 41letni zidar Fr. Panko, njegov 19letni sin Jožef, 24letni Avgust Vidovic in 22letni zidarški pomočnik Iv. Hazabent. Maja meseca 1905 so šli zadnji trije v Ljubljano, da dobijo delo pri Tönniesu. Toda bili so odklonjeni, ker so bili še vajenci. Da trdijo prevajajo, je Fr. Panko knjižice ponaredil, nakar so bili sprejeti. Obtoženci priznavajo svojo krivdo. Fr. Panko je dobil dva meseca, Jožef Panko 1 mesec, Vidovic en in pol meseca, Hazabent en mesec poostrene ječe.

Š Pri občinskih volitvah v Vitanju so Nemci pogoreli.

Š Prvo protestantovsko cerkveno opravilo se bo vršilo v Brezicah dne 17. t. m.

Š Slovensko krščansko delavsko društvo »Domovina« v Gradcu je uprizorilo preteklo nedeljo s sodelovanjem slovenskega katoliškega akademičnega društva »Zarja« Finžgarjevega »Divjega lovca« v dvorani gostilne »Pri divjem možu«. Dasi so bila društva na razpolago le skromna sredstva in se v mestu ločenem od slovenskega ozemlja stavijo še druge težkoče, je vendar predstava uspela nepričakovano dobro. Igralci so se vživili v svoje vloge in občinstvo, katerega se je nabralo polno dvorano, je z burnim ploskanjem koncem vsakega dejanja izražalo svoje zadovoljstvo. Po predstavi se je razvila živahna zabava s petjem in tamburanjem. »Domovina« je lahko ponosna na prireditev, kajti z njo je pokazala, da dobro umeva svojo nalogo in da med graškimi neakademičnimi društvi zavzema prvo mesto. Želimo le, da nas »Domovina« če ne prej, pa vsaj prihodnjo zimo zopet razveseli s kako veliko narodno igro.

Gospodarstvo.

g Ljubljanska kreditna banka je izdala naslednje poročilo:

Preteklo šesto poslovno leto »Ljubljanske kreditne banke« končava sicer z ugodnejšim uspehom nego prejšnje, toda, tudi v tem letu ni

bilo še mogoče doseči s podvojeno delniško glavnico enakega obrestovanja, kakor smo ga dosegli zmanjšim kapitalom v prvih štirih letih obstanka »Ljubljanske kreditne banke«.

Čisti dobiček za poslovno leto 1906 znaša po odbitku vseh stroškov in bremen 153.286:11 K ter všteti prenos dobička iz leta 1905 747:26 K, skupno 154.033:37 K ki je na razpolago slavnemu občnemu zboru. Ako se ne ozi-ramo na prenos, je v preteklem poslovnem letu dosežen čist dobiček večji od lanskega za 17.496:43 K vzlic okolnosti, da so se upravni stroški nekoliko povišali in nadalje, da smo morali v preteklem poslovnem letu plačati davkov in pristojbin za 11.818:37 K več nego leta 1905. (L. 1905 plačano: 22.098:85 K, leta 1906 pa: 33.917:22 K). Nasprotno izkazuje račun izgube in dobička za leto 1906 v primeri z letom 1905 tudi več prejemkov iz obresti, zlasti pa izdatno povišanje provizije iz lastnih bančnih poslov, kar je dokaz, da naše bančno poslovanje napreduje in se razširja ter da bo de lahko mogoče doseči tudi s podvojeno delniško glavnico 2.000.000 K prvotno 10% obrestovanje, ako se nam posreči skonsolidovati poslovanje obeh naših podružnic v Spljetu in Celovcu v toliko, da bodeta prispevali s primernim zneskom k čistemu dobičku centrale. V splošnem pregledu za poslovno leto 1906 moramo omeniti izredno podraženje denarja, katero je povzročila nepričakovana velika potreba denarnih sredstev v inozemstvu; le previdni finančni politiki »Avstro-ogrske banke« se je zahvaliti, da se je v naši monarhiji vzdržala do konca leta 4inpol% na obrestna mera tudi v teh kritičnih dobah, ko je na Nemškem in Angleškem bila oficijalna obrestna mera 7% oziroma 6%. Pri tej priliki moramo omeniti še »Deželne banke kraljevine Češke« v Pragi, »Podružnice Živnostenske banke pro Čechy a Moravu« na Dunaju in »Podružnice Osrednje banke čeških hranilnic« na Dunaju, ki so nam tudi v preteklem letu šle z reeskomptnim kreditom na roko, vsled česar se čutimo dolžne tudi na tem mestu izraziti jim svojo toplo zahvalo. Draginja denarja je vplivala neugodno tudi na stanje naših vlog in to tembolji, ker so cel dunajske banke pošiljale slovenskim posojilnicam, hranilnicam in zasebnim tverdkam 4inpol% ne in višje ponudbe za vloge, vsled česar smo bili primorani — da pridemo v okoliš zunanji konkurenci — povišati s 1. novembrom p. l. za stalne vloge obrestno mero od 4% na 4inpol%. Ta obrestna mera ostane tudi zanaprej v veljavi. Stanje posamnih oddelkov našega bančnega poslovanja je bilo koncem leta 1906 sledeče:

Vloge na knjižice.

Stanje dne 31. decembra 1905. kron 2.277.048:38. Vloge in kapitalizovane obresti v letu 1906. K 3.991.645:30; skupno kron 6.268.693:68; tekom leta 1906 se je izplačalo K 3.441.183:36, ostane torej dne 31. decembra 1906 K 2.827.510:32.

Vloge na tekoči račun.

Stanje dne 31. dec. 1905 K 2.688.601:58, tekom leta 1906. vloženo K 12.416.070:79, skupno K 15.104.672:37; tekom leta 1906 izplačano K 12.598.252:54. Stanje 31. decembra 1906 K 2.506.419:83.

Eskompt menic.

Stanje menične listine koncem leta 1905 K 4.839.556:44, tekom leta 1906. se je eskomptovalo kron 22.285.777:81, skupno kron 27.125.334:25; tekom leta 1906. se je plačalo oziroma reeskomptovalo K 23.444.057:55, ostalo je v menični listini dne 31. decembra 1906 K 3.681.276:70.

Vrednostni papirji.

Stanje vrednostnih papirjev koncem leta 1905 K 1.274.460:38, tekom leta 1906. se je kupilo za K 3.792.670:03, skupno K 5.067.130:41; tekom leta 1906. se je prodalo za 3.366.222:61, stanje vrednostnih papirjev 31. dec. 1906 K 1.700.907:80.

Posamezne vrste vrednostnih papirjev, ki so se nahajali 31. decembra 1906. v bančni zalogi, razvidni so iz priloženega izkaza lastnih efektov.

Rezervni zaklad.

Redni rezervni zaklad banke je znašal koncem leta 1905 K 206.066:67 in se je tekom leta 1906. z redno dotacijo iz dobička 1905 v znesku K 6.789:50 nadalje s 5%nimi obrestmi za leto 1906 K 10.509:66 zvišal za K 17.299:16 in znaša torej koncem leta 1906 K 223.365:83 kar pomeni 11:15% podvojene delniške glavnice ali K 44:60 za vsako delnico.

Od lanskega leta posebni rezervi za izgube odkazanih K 50.000. — smo tekom leta 1906 porabili v znesku K 30.600. — za odpis meničnih terjatev, v ostalem znesku K 19.400. — pa za polovični odpis vrednosti 194 delnic »Združenih pivovarn Zalec in Laški trg«, ki

so v naši lastni zalogi; s tem je rezervovana vsota porabljena ter si dovoljujemo v svrhu popolnitve te izredne rezerve predlagati sl. občnemu zboru v nižje navedenem predlogu o razdelitvi čistega dobička ponovno dotacijo za menične zgube z zneskom K 40.000.

Splošni promet.

Splošni promet vseh bančnih oddelkov v preteklem poslovnem letu je znašal kron 610.432.541:08, proti letu 1905. več za kron 47.576.371:56. Glede razdelitve čistega dobička v znesku K 154.033:37 si dovoljujemo staviti Vam sledeče predloge: Odkazati bi bilo: 1. 5% resevemu zakladu v smislu § 38 pravil K 7.664:30; 2. 5% dividendo na 5000 delnic po K 400 nom., kup. št. 6. K 100.000; 3. 10% kot tantiemo upravnemu svetu kron 4.562:18; 4. dotacijo pokojninskemu zakladu K 1000; 5. dotacijo posebni rezervi za menične izgube K 40.000; 6. prenosu na nov račun K 806:89 s čimer je ves čisti dobiček za leto 1906. v znesku K 154.033:37 porabljen.

Znanstvo in umetnost.

* Neverjetno — toda istina — je, da smo Slovenci (je tudi mnogo častnih izjem) tako hladnokrvni za slučajne književne in umetniške publikacije. — Meseca marca l. l. so izšle v samozaložbi »Pesmi za moške glasove«, uglasbil Al. Sachs. Ekspedicija, mnoga opominjevalna pisma, silno drag tisk in prenizka prodajna cena (2.70 K) mi je povzročilo skoraj 200 K izgube. — Prosim tedaj dolgujoča sl. pevska društva in cenj. gospode, da store v kratkem svojo dolžnost. — Kar se tiče šaljivih skladb, katere sem nameraval izdati, naznanjam vsem cenj. naročnikom, da se ne upam z njimi na dan, ker se je premalo odemalcev prijavilo. Alojzij Sachs, učitelj v deželni prisilni delavnici v Ljubljani.

Oves semenski „Willkomm“

dobi se od 100 kg dalje po 26 K prosto Ljubljana. Trgovci dobe znižano ceno. — M. Lavrenčič, Šiška pri Ljubljani.

Prostovoljna prodaja.

V konkurzno maso zapuščine po umrlem **Francetu Kočarju**, iz Jesenic spadajoče špecerijsko in drugo blago cenjeno na 1121 K 55 v prodaja se **en blok** najboljšemu ponudniku.

1. Konkurnz masa ne jamči ne za kakovost, ne za množino prodanega blaga.
2. Sprejemajo se ponudbe čez, za in pod sodno cenilno vrednost.
3. Ponudbe je pošiljati podpisanemu oskrbniku konkurzne mase do dne 24. marca t. l. in priložiti 10 % ponujene cene kot varščino. Oskrbnik konkurzne mase daje tudi vsa pojasnila.
4. Vsak ponudnik je toliko časa vezan na svojo ponudbo, dokler ne dobi obvestila, ali je njegova ponudba sprejeta ali ne.
5. Po obvestilu o sprejeti ponudbi pa mora nemudoma plačati vso ponudbeno ceno v roke oskrbnika konkurzne mase.

Kranjska gora, 10. marca 1907.

554 3—3

Janko Hudovernik, c. kr. notar kot upravnik konk. mase.

„Andropogon“

(Iznajditelj P. Herrmann, Zg. Poljskava.)

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo. ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena in zaupano neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in odstrani prahaje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasti lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno barvo. — Mnogoštevilna priznanja. — Cena steklenice 3 krone. — Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani pri gosp. VASO PETRIČIČ-u.

V zalogi imajo tudi gg.: U. pl. Trnkoczy in Anton Kanc v Ljubljani, M. Rant in Ant. Adamič v Kranju in lekarna „pri angelju“ v Novem mestu.

8:3 52—41

Podružnica : v Spljetu. :

Delniška glavnica : : K 2.000.000. : :

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

ponuja vsakovrstne srečke po dnevnem kurzu proti poljubnim mesečnim odplačilom, dovoljuje predajeme na srečke in druge vrednostne papirje.

Zamenjava valute in novce po dnevnem kurzu, diskontuje kulantno devize v laških lirah.

Vloge na knjižice in v tekočem računu obrestuje od dne vloge do dne vzdiga po **4 1/2 %** Rentni davek plača banka sama.

Podružnica : v Celovcu. :

: Rezervni fond : : : K 200.000. : : :